Beogradske Novine

Izlazi: dnevno u jutro, ponedjeljkom posije podne.

Prodaje se: u Beogradu i u kraljevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa po cijeni od 6 h; u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od . . . . . 8 h; izvan ovog područja . . . 12 h

Pretplata: za 1 mjesec u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa K 1·50; u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 2·40; izvan ovog područja . . . K 3·—

Ogласi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. 10. Telefon broj 67. — Uprava, primanje ogiasa i pretplate: Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 25.

Br. 266. BEOGRAD, utorak 7. novembra 1916. Godina II.

Novi uspjesi u sjevernoj Rumunjskoj. — Popuštanje talijanske ofenzive.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 6. novembra.

Istočno bojište:

Front generala konjice nadvojvode Karla:

I u toku jučeranjega dana ostadoše bez ikakvog uspjeha rumunjski napadi u sjevernoj Vlaškoj. Zadobismo prostora južno od klanca Crvenog Tornja i zauzesmo brijeg Laomu. U bodzanskim pograničnim planinama kao i kod Bekasa i Tölgyesa još se vodi borba. Istočno od Kirlibabe odjeljenja hrabrog 42. theresienstadtskog pješačkog puka i druge čete iznenadnim prepadom zauzeše vis Dedul, pri čemu je zarobljeno 100 Rusa a zaplijenjena jedna sprava za izbacivanje mina.

Front maršala princa Leopolda bavarskog:

Nema ničeg značajnijeg.

Talijansko bojište:

Na Primorju znatno je popustila talijanska napadna djelatnost. Odgovarajući velikim ulaganim pješačkim masama, bili su i talijanski gubici poslijednjih dana vrlo teški. Juče je bilo žešće topničke vatre samo kod Biglije, Hudog Loga i zapadno od Jamjana. Kod Biglije odbijena je vatrom nastupajuća talijanska pješadija.

Jugo-istočno bojište:

Nije bilo značajnijih dogadjaja.

Zamjenik glavara generalnog stožera
pl. Höfer, podmaršal.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 6. novembra.

Zapadno bojište:

Front prijestolonasljednika Ruprechta bavarskog:

U dugotrajnoj bitci na Sommi bio je 5. novembra opet veliki borbeni dan. Englezi su i Francuzi preduzeli svim svojim snagama napad protiv vojske generala pl. Belowa, pošto su upotrijebili svu topničku snagu. Čete koje stoje pod zapovjedništvom generala baruna Marschalla, pl. Deimlinga i pl. Garniera, a sastoje se iz svih njemačkih plemena, suzdržale su hrabro napad neprijateljski i zadale neprijatelju težak poraz. Osobito su se odlikovali strassburgski zbor, sacksonske i badenske čete, kao i berlinski, hanseatski i meiningski pješadijski puk. Na cijelom frontu u širini od skoro 20 km izmedju Le Sarsa do Bouchvanesesa pretrpili su saveznici najveće krvave gubitke i nijesu ništa postigli, izuzev jedan mjesni uspjeh na sjevernom dijelu šume St. Pierre Vaast. Gdje god je inače protivnik uspio, da prodre do u naše redove, odmah je opet izbačen i ostavio je u našoj ruci deset časnika, 317 vojnika i raznoga plijena. Samo sjevero-istočno od Le Carsa privedeno je preko 70 zarobljenika, a zaplijenjeno je 11 mašinskih pušaka. Kod Soisonsa odbijen je napad jednog slabog francuskog odjeljenja.

Front prijestolonasljednika Wilhelma:

Desno od Maase bilo žestokih topničkih borbi i sukoba ručnim granatama u Hardoumotskom odsjeku.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda bavarskog:

Nije bilo značajnih dogadjaja.

Front generala konjice nadvojvode Karla:

Borbe u tölgyeskom odsjeku, kao i izmedju altschanskog i bodžanskog druma produžile su se borbe bez ikakve promjene položaja. Jugo-zapadno od Predeala zauzeli smo vis Laomu i postigosmo nove uspjehe jugoistočno od prevoja Crvenog Tornja. S obijuh strana surdučkog klanca odbijeni su rumunjski napadi. Na južnom smo bojištu zarobili 450 ljudi.

Balkansko bojište:

Nema ništa novog.

Prvi zapovjednik glavnog stana
pl. Ludendorff.

Poljska kraljevina.

Izmedju mnogih znamenitih dana u toku ovog velikog svjetskog rata za koje vezuju veliki povjesni dogadjaji, ubraja će se medju najvažnije 5. novembar 1916. godine: toga dana središnje vlasti proglašuju nezavisnom kraljevinom Poljsku, koju su u krvavoj borbi oteli od Rusije. Uskrsava se država, ponovo dolazi do samostalnosti jedan narod, koji je prije 120 godina skupo i preskupo morao platiti za egoizam i nerazboritost svojih vladajućih krugova. Kada je 1772. godine izvršena prva podjela Poljske i Austrija i Pruska smatrale su, kao god i pred dvjema docnijim podjelama, da su prinudjene da to čine pod pritiskom Rusije. Da ruska imperija ne bi prodrla do u srce Evrope, Austrija i Pruska moradohu prisvojiti oblasti, koje bi inače postale žrtve ruskih prohtjeva. Carica Marija Terezija nikada nije krila koliko joj je po malo po volji podjela Poljske, pa je, zahvaljujući svojim dalekovidnim pogledima, ukazivala na to do kakvih će teškoća ova podjela dovesti. Sada Poljska ima da zahvali za svoje uspostavljanje jednom potomku velike carice, inicijativi sijedoga vladara dunavske monarhije, koji zajedno i u dogovoru sa svojim saveznikom njemačkim carem vraća samostalnost osvojenoj ruskoj Poljskoj. Kao iz pepela izlazi ova nova kraljevina, jer zbilja jedva ima stope zemljišta, koja je ostala poštedjena od borbi, ona je korak po korak morala biti osvojena u krvavim borbama. Mnoge hiljade valjanih vojnika moradoše dati svoj život za život nove poljske kraljevine. No prvi put u ovom ratu vidimo, kako iz krvavog razornog rada ovoga svijetskoga rata izilazi jedno moćno, pozitivno stvaralačko djelo, kako se iz krvavih žrtava u krvi i imanju radja nova i velika budućnost, tvorevina, koja smjelo eskomptira zaključenje velikog mira, slaveći svoj rodjendan još u sred ratne buke.

Ovdje se pruža primjer od najače siline za stvaralačku volju središnjih vlasti, koje hoće da ulijevaju novoga života jednom zlostavljenom i bespravnom narodu. Bezbroj puta su se sile sporazuma hvalile, da su one prave zaštitnice malih država, tvrdeći da je njihova nezavisnost i samostalnost ratni cilj, za koji se one bore. A sada pokazuju se baš protivnici sila sporazuma kao ona strana, koja privodi u djelo ovakve izjave. Male države, koje su vjerovale obećanjima sila sporazuma i pouzdavale se u svoje moćne saveznike, ostavljene su u času opasnosti od strane svojih zaštitnika na cjedilu. Sile sporazuma imaju na duši katastrofu Srbije, Belgije i Crne Gore, a i Rumunjska, koja je docnije prišla tim moćnim zaštitnicima, tako je isto u velikoj opasnosti. Ostale male države, koje se svim silama trude da ostanu neutralne, maltretiraju se na sve moguće načine, kao kaznu za to što se ne daju uvući u svijetski rat. Austro-Ugarska i Njemačka, za koje se veli da su ugnjetači malih naroda, oslobadjaju Poljsku i prave je kraljevinom; a Francuska i Engleska kasape Grčku, a do krajnosti pritežu ostale neutralce. No za to su zapadne države ipak zaštitnice malih država protivu srednje-evropskog barbarstva, pa će one naravno odmah pronaći da je uspostavljanje poljske kraljevine od strane središnjih vlasti akt samovolje, barbarstva, teutonizma i sviju mogućih drugih poroka.

Poljaci to znaju bolje. Oni znaju, da je njihova sudbina sada i u buduće vezana sa sudbinom središnjih vlasti, koje su njihovo „oslobodjenje" uz teške žrtve izvojevale protiv Rusije i ostalih sila sporazuma. Inače se veli, da narodi nijesu kadri, da iz povijesti izvlače potrebne pouke za svoje držanje. Mi nalazimo, da se ova riječ ne smije primijeniti na Poljake. Jer nesreća, kojom je ispunjena poljska povijest za ova dva stoljeća, učinila je ovaj narod zrelijim i mudrijim. Ne može se sumnjati u to, da će ovaj narod, koji je veoma inteligentan i sposoban za kulturu shvatiti u svoj njegovoj veličini zadatak što mu ga je povijest Evrope dodijelila kao svome braniku prama istoku. Ova nova kraljevina, preoteta premoćnom protivniku, pokazaće se udružena sa svojim saveznicima u srednjoj Evropi kao elemenat kulture, napretka i slobode, povraćene poslije nekoliko ljudskih generacija.

—

Odziv njemačke štampe.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Köln, 6. novembra.

„Kölnische Zeitung" piše: Vaskrsavanje Poljske jeste sudbonosno, smjelo djelo. Dok neprijatelji Njemačke pregovaraju, pričaju, klevetaju, obećavaju i tješe, Njemačka radi. Ona ne ostavlja na cjedilu svoje saveznike, kao što je to učinio sporazum sa svojim saveznicima. Ona u posjednutim krajevima pruža sve one slobode, koje se ikako samo mogu složiti sa njenom vojničkom bezbijednošću, kao što dokazuje otvaranje univerziteta u Gandu i Varšavi. Njemačka nije Poljacima činila primamljivih obećanja, nego im je od početka svoje vlasti nad njima dala sve ono, što se ikako slagalo sa vojničkim potrebama. Sada ona u dogovoru sa Austro-Ugarskom usred rata daje Poljacima državnu samostalnost. Ova je inicijativa potekla iz čvrste volje, da se voljom jačega opet dovedu u red prastari, ali često pomućivani njemačko-poljski odnosi. Poljaci dobijaju najveću mjeru nacijonalne i kulturne slobode, koju im mi možemo dati kao susjedi ruske imperije, sposobne za još veći razvitak, u nadi da će se oni u budućnosti čvrsto priljubiti uz srednje-evropski savez, koji je u ovom ratu dao tako lijepih dokaza o svojoj snazi. Daleko smo od svake germanizatorske politike. Poljaci treba da se oslobode svakog ruskog pritiska i da se slobodno razvijaju, kao što dolikuje jednom starom kulturnom narodu. No nami su potrebne i garancije, da se Poljaci neće spandljati sa Rusima, da neće poljska vojska jednoga dana u budućim ratovima poći sa Rusima protiv nas. Neprijatelj će ovu mjeru predstaviti kao mjeru slabosti, ali je naš odlučni postupak sve drugo, samo ne znak slabosti.

„Kölnische Volkszeitung" veli: Sve što se u Evropi još zagrijava za slobodu i pravo malih naroda, pozdraviće ovaj korak dviju carevina. Može nam biti sasvim svejedno, šta će za poljsku proklamaciju reći Englezi, Francuzi i Rusi.

Sporazum i poljska kraljevina.

Kb. Ženeva, 6. novembra.

Medju interpelacijama upućenim minule godine Briandu u francuskom parlamentu, nalazi se i pitanje o tome, kako se sile sporazuma misle držati prema proglašenju poljske kraljevine, što ga namjeravaju središnje vlasti. Pariški listovi ne vele ništa za Briandov govor, ali se iz nekih petrogadskih brzojava vidi, da se sporazum vrlo živo bavi pitanjem, kako će se neutralci držati prema novoj poljskoj državi.

Neutralci i Poljska.

Kb. Ženeva, 6. novembra.

„Journal de Geneve" odobrava barunu Burianu što on veli, da će se potpuni preobraćaj poljske kraljevine moći izvesti tek po zaključenju mira. Ostali glasovi neutralne štampe pokazuju vrlo veliko interesovanje za bečku i berlinsku inicijativu odnosno Poljske i vrlo radoznalo očekuju, kakvo će držanje zauzeti sile sporazuma.

Izbor predsjednika republike u Americi.

7. novembra — biranje izbornika.

Danas se vrši izbor novoga predsjednika Sjedinjenih Američkih Država. Kao što je poznato predsjednik Sjevero-Američkih Država ne bira se neposredno od naroda, već ga biraju naročito za to izbornici (povjerenici), i to svaka savezna država bira onoliko izbornika, sa koliko je senatora i poslanika zastupljena u kongresu. Po ustavu ovo se biranje izbornika vrši svaki put u utorak sutra dan po prvom ponedjeljku u novembru pred isticanja roka vlasti dotadašnjeg predsjednika Prema tome taj izbor ima da se izvrši danas, 7. novembra. Izbornici, koji budu izabrani na ovom izboru sastanu se drugoga ponedjeljka u januaru slijedeće godine, — ovom prilikom dakle 8. januara 1917. godine, — pa u svakoj državi na po se pomoću birackih cedulja glasaju za pojednog kandidata za pred-

---

Podlistak.

Poslije godinu dana.

(Iz moga dnevnika).

(Svršetak).

21. oktobra. Danas je prošlo nekoliko pukova u svome povlačenju sa beskrajnom komorom. Dolazili su sa svih strana. Oko 10 sati prije podne došao je automobilom iz Kruševca prijestolonasljednik Aleksandar. Njegov se automobil zadržao na glavnom trgu, upravo na prolazu izmedju komordžijskih kola. Oko njegovog automobila iskupiše se mnogi časnici, medju njima i sanitetski pukovnik dr. Vladisavljević. S njime je prijestolonasljednik poduže razgovarao, pa se zatim oprostio vojnički sa časnicima i produžio put prema Raškoj. Prijestolonasljednik je skoro i neopaženo prošao kroz Kraljevo.

Ono što je trebalo mnogo ranije da se učini, jer je stanje bilo za svakoga i suviše jasno, učinjeno je tek danas. Ali i to naopako, jer mnogi, koji su trebali znati, a naročito oni, koji su se već odlučili da ostanu u Kraljevu, nijesu o tome ništa znali. Naime, vlast je počela na željezničkoj stanici da razdaje svijetu državne stvari: brašno, obuću, mast, petrolej i t. d. Bila je strahovita navala. Davalo se i kome treba i kome ne treba. Mjesto da te namirnice dobije onaj, kome su one doista bile potrebne, dobili su ih većinom kraljevački cigani. Najbolje stvari za ranjenike i bolesnike, opanci, cipele, vanredna ćebad prosto su razgrabljene. Sve su te stvari sutra dan i docnije prodavali cigani i drugi kraljevčani po skup novac. Na stanici je bilo i nekoliko vagona duhana. Govorili smo nadležnima, da se taj duhan rasproda narodu, ma i po nižoj cijeni, ili da se prosto razdijeli i badava; niko to nije htio ni da čuje, duhan je ostao i u vagonima i u magacinima. — Nekakav magacin, čiji i kakav ne znam, bio je u jednoj zgradi u parku kod gimnazije. On je bio pun vanredno lijepih i teških ćebadi i nekih drugih stvari. Slučajno sam po podne prošao pored toga parka i vidim, gdje neke komordžije, žene i djeca vuku iz one zgrade po nekoliko komadi ćebadi. Gledao sam taj grabež i taj naopaki rad naših nadležnih, ali je grdja nesreća na pragu, pa nijesam mnogo o ovome ni razmišljao, nego sam od jednog komordžije zatražio, da proda dva ćebeta, što je on vrlo rado i učinio, jer ih je imao oko deset komada. Kupio sam od njega dva ćebeta za 6 dinara, a vrijedila su najmanje 24 dinara. Ko je tuda naišao ili je bio u Studeničkoj ulici, taj je došao na jevtin način do lijepih ćebadi.

22. oktobra. Kraljevo je i danas bilo zakrčeno vratolomnom evakuacijom. Stižu komore iz Gruže i Trstenika. Niže vojne vlasti vrše svoj posao s punim požrtvovanjem, ali im ide sve vrlo teško, kad su ih starije vlasti ostavile samim sebi; gospoda se za vremena izvukla, brineći se o svojoj koži. Bezbroj velikih automobila jurilo je pored moga stana put Raške. Danas se može reći, da je Kraljevo bez svake državne vlasti, sve su ga one jutros zorom napustile. Vijesti nikakvih, čuju se samo učestani topovski pucnji sa istočne, gružanske strane. Tamo se negdje vodi jaka borba. Gurajući se kroz ogromnu masu bjegunaca i bezbroj kola sišao sam oko podne do glavnog trga. Na putu sretnem dva fijakera, u svakom po jedan njemački častnik, jedan je bio major, a drugi kapetan. Obojica ranjeni. Sa majorom je razgovarao sanitetski major dr. Godjevac. Prišao sam bliže da čujem njihov razgovor. Major je Godjevcu objašnjavao mjesto, gdje je ranjen i zarobljen, tamo negdje oko Knića, opisao mu je svoju ranu, koja je za nuždu previjena i molio ga, da što prije dospije u bolnicu; to je isto izjavio Godjevcu i kapetan. Pošto je dr. Godjevac dao kočijašima potrebna uputstva, zarobljeni časnici produže svoj put za prvu etapnu bolnicu. Držanje ovih časnika je bilo dostojanstveno i u nekom vidu ponosno, a svijet ih je radoznalo posmatrao. U gostionici „Parisu" zastao sam skoro sve beogradjane i mnoge druge, koji su ostali. Sporazumjevali smo se o našem ponašanju i šta treba činiti kad neprijatelj udje u grad, ali smo svi strahovali od toga, da se kod Kraljeva ne otvori borba, da se naši ne riješe u posljednjem trenutku, da brane Kraljevo.

23. oktobra. Jutros je prošao kroz Kraljevo pukovnik V . . . ć, ako se ne varam zapovjednik jedne divizije. Odmah za njim prošao je peti puk drugog poziva, povlačeći se sa položaja oko Čačka. S večeri se srpska vojska morala povući i napustiti položaje kod Čačka, u koji su Austrijanci te noći konačno ušli. Sa pukovnikom V . . . ćem imao sam kratak razgovor. On je moj stari poznanik, pa me je, onako kako on već umije u šali, peckao što smo se mi u pozadini tako poplašili, — „mi pjevamo, a vi slinite", — reče mi, očevidno u dobroj namjeri, da me malo okuraži. Ali je glavno bilo, što sam iz razgovora s njime mogao izvesti to, da naša vojska misli, da brani Kraljevo. To me je vrlo zabrinulo, a moram priznati i prilično zastrašilo. Na moje izrično pitanje o tome, V . . . ć mi ne htjede ništa odgovoriti, oprosti se sa mnom i produži put. Ostaci evakuacije, komordžijska kola i automobili izmiču iz grada, a ja, idući mome stanu, razmišljao sam o strašnim dogadjajima i o užasima, koje ćemo morati pretrpiti i izdržati, ako se doista oko Kraljeva razvije borba. Pri ručku ženi nijesam o tome smio ništa govoriti, jer sam se još nadao, da sam, možda, V . . . ća pogrješno razumio. Ali ta moja nada, i vjerovanje u riječi ministra Marinkovića, da će se Kraljevo bez borbe predati, nije dugo trajala. Tačno u jedan sat po podne, taman sam htio po običaju malo da prilegnem, začu se prva eksplozija granate, — topovski se pucanj nije čuo. Istrčao sam na ulicu, u tom i druga, pa odmah i treća eksplozija granate. Nekoliko seljaka, koji žurno dolaziše odozdo sa glavnog trga, rekoše mi, da su Nijemci sa Mrčajevice (gružanska strana) otpočeli da bombarduju željezničku stanicu iz svojih dalekometnih teških topova. Nije dugo trajalo, začu se topovski pucanj sa zapadne strane. Naše su baterije, izgleda, zauzele položaj negdje na padini Stolova i odatle otpočele da odgovaraju na vatru njemačkih topova. Pucnjava je bivala sve češća s jedne i s druge strane. Prava topovska borba. Dakle ipak, pomislio sam u sebi, ja sam pukovnika dobro razumio. Borba je bila otpočela. Ne znam kako je bilo dolje u gradu, ali smo se mi ovamo na vrh grada nalazili u vrlo nezgodnom položaju već i s toga, što su, kako je izgledalo, položaji naših baterija bili baš prema nama, sa onu stranu Ibra ispod Stolova, i granate svojom strahovitom pjesmom počeše da prelijeću preko naših glava. Nijemci su svojim teškim topovima gadjali naše položaje i željezničku stanicu. Topovska vatra trajala je do u samu noć. Na željezničkoj stanici njemačke granate zapališe jedan magacin, u kome je bilo benzina. Gust dim pokrio je cijelo Kraljevo. U sred ovog prvog užasa dodje mi jedan beogradjanin i pozva me, da idem u opštinski dom, jer je, veli, zakazana konferencija svih gradjana radi savjetovanja o predaji grada. Nijesam otišao, ali sam čuo, da je izabran odbor, koji će izaći pred neprijateljsku vojsku u jutro rano i predati grad, da bi se sačuvao od požara i rušenja. Rekoše mi još, da je izabran g. Stevan Čurčić, da u ime gradjana izvrši predaju. To mi je malo umirilo. U veče je grad bio mrtav, svaki se odmah s večeri povukao u svoj stan i spremao, da sutra u jutru dočeka neprijateljsku vojsku. U razgovoru sa mojim susjedom, koji je s večeri bio sišao do glavnog trga, čuo sam, da su njemačke granate, osim štete na stanici, porušile i nekoliko manjih kuća u blizini stanice, i da je u tom pravcu bila obostrana jaka topovska borba. Ja sam tu pucnjavu s večeri čuo, a i sviranje granata, samo

sjednika i jednog za podpredsjednika. Rezultat toga drugog izbora, koji predstavlja samo još formalnost, pošto se pravi rezultat već jasno da vid eti na osnovu izbora povjerenika, zapečati se i otprati u Washington predsjedniku senata. Druge srijede u februaru, — u ovome slučaju 14. februara 1917. godine vrši se još jedna posljednja formalnost: pred iskupljenim senatom i skupštinom predsjednik senata otvara zapečaćene spiskove pa se prebrojavaju glasovi. Kao izabrani važi onaj kandidat, koji je dobio apsolutnu većinu glasova sviju povjerenika. Ako pak nijedan kandidat nije dobio apsolutnu većinu, skupština odmah bira za predsjednika jednoga od trojice kandidata, koji su dobili najveći broj glasova. No takvoga izbora bilo je do sada samo jedared, naime 1825. godine. Odlučni je dan naravno prvi dan izbora, kada se biraju povjerenici (izbornici), „electors“, pa rezultat ovoga izbora odlučuje o tome ko će u toku slijedećih četiri godina biti predsjednik Sjedinjenih Američkih Država.

Još ni jedan izbor predsjednika u velikoj američkoj republici nije izazvao toliku pažnju vaskolikog civilizovanog svijeta kao ovaj izbor. Svjetski rat, koji je doduše poštedio Sjedinjene Države, ipak je imao jakog uticaja na izborne izglede i na izborni pokret. U izbornoj borbi ovom prilikom učestvuju četiri stranke sa po jednim kandidatom. No kao i zadnjih izbora borba će se u glavnom odlučiti samo izmedju demokratske i republikanske stranke, pošto su socijalisti i prohibicionisti stupaju u borbu što no kažu samo radi slave i radi ugleda svojih stranaka. Kandidat demokratske stranke jeste dosadašnji predsjednik G. Woodrow Wilson, a kandidat je republikanaca bivši vrhovni sudija američkoga saveza Charles Evans Hughes, koji se u Evropi tek pročuo u širim krugovima, kada ga je chikaški narodni konvinat (t. j. glavna stranačka skupština) poslije bezuspješnog glasanja od nekoliko dana proglasio za predsjedničkog kandidata republikanske stranke. Svi se sjećaju, da je prije četiri godine pobijedila demokratska stranka sa svojim kandidatom, sadašnjim predsjednikom Wilsonom, ne uslijed toga što su veće mase američkoga naroda promijenili političko mišljenje u korist demokratske stranke, već jedino uslijed toga što je u republikanskoj stranci nastupi rascjep. Kao što je poznato, tada su konzervativni republikanci ponovo kandidovali dotadašnjeg predsjednika Tafta, a progresisti (napredni republikanci) Roosevelta, pa je naravno složna demokratska stranka bila jača od dviju zavadjenih republikanskih grupa. 1912. godine je Wilson dobio ukupno 6,292.670 glasova, dok su Taft i Roosevelt zajedno dobili 7,611.050 glasova. Prema tome bi Wilson sada imao protiv sebe većinu od 1.318.380 glasova razumije se samo pod pretpostavkom, da je pomirenje obiju republikanskih grupa izvršeno zvanično na ovogodišnjem republikanskom konventu u Chikagu zbilja i stvarno i potpuno. No treba imati na umu, da je danas baš uslijed svjetskoga rata, koji je nastupio za vrijeme predsjednikovanja Wilsonovog veliko razmimoilaženje u mišljenju, tako da će morati da se računa sa mnogim promjenama i iznenadjenjima. Naime u mnogobrojnim agitacijonim govorima, što su ih do sada održali Wilson i Hughes, naravno da držanje Sjedinjenih Država prema zaraćenim stranama igra veliku, a možda i odlučnu ulogu . . . Još u pozno ljeto Wilson je imao protivu sebe gotovo sve mnogobrojne amerikance njemačke narodnosti, a još prije nekoliko nedjelja Hughesovi izgledi, što se vidi i iz opklada o kojima smo javili u brzojavima, a prema kojima Hughesovi izgledi prema Wilsonovim stoje kao 2:1. No od toga vremena tvrdi se, da su se Wilsonovi izgledi znatno popravili, tako da se može reći, da je danas sasvim neizvjesno, koji će od kandidata pobjediti u današnjoj izbornoj borbi.

Rat sa Rumunjskom.

Podvodni brodovi u Crnom moru.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Karlsruhe, 5. novembra.

Prema švajcarskim listovima javlja „Petrogradske Vjedomosti“ iz Odese: Uslijed vanredno povećane opasnosti od podmornica u Crnom moru, rusko trgovačko brodarsko društvo većim je dijelom obustavilo svoju plovidbu. Krajem prošle sedmice potopila je jedna njemačka podmornica u blizini Odese tri velike rumunjske barke, natovarene životnim namirnicama.

Njemačka.

Lov protivu „Deutschland“-a.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Karlsruhe, 5. novembra.

Po züriškim listovima javlja „Daily Chronicle“ da je engleski admiralitet radi gonjenja „Deutschland“-a odredio veliku flotu da plovi u zapadnom oceanu. Odredjeno je i četrnaest francuskih ratnih brodova za gonjenje „Deutschland“-a.

Francusko-engleska ofenziva.

Poginuo francuski general.

Kb. Paris, 6. novembra.

„Matin“ javlja, da je kod Douaumonta poginuo poznati general Ancelin.

Ranjen engleski divizijoni general.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

Frankfurt, 5. novembra.

„Frankfurter Zeitung“ javlja iz Londona: Sir Archibald Paris, jedan od odličnih divizijonih generala, izgubio je u jednoj bitci na Sommi lijevu nogu. On istupa iz vojske.

Engleska proizvodnja municije.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

London, 5. novembra.

(Reuter). Dr. Addison iz ministarstva municije, držao je u Wolwichu govor o industriji municije, pa je izmedju ostalog rekao, da je potrebno za izradu municije najmanje još 315.000 muških i 100.000 ženskih radnika, da bi se mogao izvesti veliki program o proizvodnji municije.

Kriza u Grčkoj.

Borba kod Katerini.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.)

London, 4. novembra.

(Reuter) „Daily Telegraph“ saznaje iz Atene, da su u jednoj borbi prije zauzeća Katerine privrženici kraljevi imali 13, a Venizeliste 20 mrtvih.

List „Esperini“, organ kraljevog dvora, javlja, da je kralj uslijed prodiranja Venizelista riješio, da opozove svoju zapovjest o premještanju dva tesalijska vojna zbora.

Borbe u Maćedoniji.

Obrana Bitolja.

Kb. Paris. 6. novembra.

„Temps“ u jednom članku veli, da će se Bitolj moći zauzeti samo ako se znatno pojača teško topništvo.

Rat na moru i pod morem.

Nemačka i Norveška.

Kb. Christianija, 5. novembra.

Ovdje se čuje, da je večeras predat njemačkom poslaniku odgovor norveške vlade na njemačku notu.

Potopljen parobrod.

Kb. London, 5. novembra.

Reuter javlja: Potopljen je parobrod „Serot“ Posada je spašena.

Grad i okolica.

Major Johann Franz.

Prvi kotarski zapovjednik Beograda, poslije njegovog zauzeća, major Jvan Franz, smijenjen je 1. novembra sa svoga položaja, da kao ponovo sposoban produži svoju službu na bojnom polju. Malo je ljudi u Beogradu, koji ga nijesu poznavali, jer je on svojim obilatim radom kao kotarski zapovjednik Beograda svuda dobrotvorno uticao, gdje je god mogao liječio je teške rane, koje je rat nanio. Major Franz, koji odlazi iz naše sredine, tvorac je mnogih ustanova, društvenih, zdravstvenih i dobrotvornih grada Beograda.

Čim je otpočeo rat, major Franz je odmah otišao u bojne redove i ostao je u njima više od godine dana, dokle nije bio teško u glavu ranjen te je zbog toga primoran bio da ode u pozadinu. Za svoje odlično držanje pred neprijateljem odlikovan je ratnim redovima i najvišim priznanjem. Kao kotarski zapovjednik svojim neumornim teškim radom postigao je veliki uspjeh i priznanje svojih predpostavljenih. Prema svojim podčinjenim bio je iskren i blagonakloni starješina. U srcima beogradskog stanovništva major Franz će ostati u trajnoj prijatnoj uspomeni. S blagodarnošću mora se pomenuti i blagotvoran rad gospodje Anny Franz, koji je ona za vrijeme svoga bavljenja u Beogradu obilno razvijala, naročito u domu staraca i dječijem skloništu.

Njegov je zamjenik gospodin potpukovnik Aleksander Neumann.

Koncerat Tkalčić-Gruss u Zemunu.

U nedjelju 12. o. mj. priredjuju na poziv zemunskog odbora za ratnu pripomoć, dvojica od najodličnijih hrvatskih umjetnika, čelista Gjuro Tkalčić i pianista prof. Herman Gruss iz Zagreba, koncerat u korist ratnih invalida grada Zemuna.

Tkalčić i Gruss dobro su poznata imena u umjetničkim krugovima monarhije. Prigodom zadnje turneje u Ugarskoj, poglavito nakon sjajnoga uspjeha u Budimpešti, sva im je štampa jednodušno priznala kvalitete prvorazrednih umjetnika. Kako su umjetnici za čitavo vrijeme naše pobjedonosne orijaške borbe nesebično priveli mnogu hiljadu kruna plemenitim i dobrotvornim institucijama monarhije, s pravom se očekuje da će plemenita svrha koncerta i u Zemunu naići na svestrano susretanje.

Otkrivanje spomenika palim junacima u Kragujevcu.

5. novembra otkriven je svečano na vojnom groblju kod Kragujevca u prisustvu Njegove Preuzvišenosti vojnog glavnog guvernera spomenik palim junacima. To se groblje nalazi na jednom visu zapadno od Kragujevca i u njemu počivaju oko 2000 austro-ugarskih vojnika, koji su tamo djelimice u borbi pali, djelimice u ropstvu podlegli zaraznoj bolesti i oko 2000 srpskih vojnika. Inicijativom okružnog zapovjednika ovo je groblje udešeno shodno svojoj namjeni i ukrašeno je spomenikom, koji predstavlja jednog lava na mramornoj podlozi. Grobovi su većinom pojedinačni i obilježeni, a okružni zapovjednik postavio je evidenciju, koja se stara za održavanje grobova i za vodjenje prepiske s rodbinom tu sahranjenih junaka.

Otkrivanju spomenika prisustvovali su svi tamošnji časnici i činovnici, njemački časnici iz Lapova, gradjanska izaslanstva iz cijelog okruga i veliki broj gradjanstva. Po svršenom vjerskom obredu govorili su vojni svećenici na njemačkom, hrvatskom i madjarskom jeziku, posvećujući svoje riječi palima za cara i otadžbinu. Poslije toga okitili su spomenik vijencima: Njegova Preuzvišenost vojni glavni guverner general pješadije barun Rehmen, vojni stanični zapovjednik generalmajor vitez Rőhn, okružni zapovjednik pukovnik Kolesar, njemačko časničko izaslanstvo iz Lapova, njemački grobarski časnik poručnik Kellermann i gradska opština Kragujevac.

Svečanost je ostavila na sve prisutne dubok utisak pijeteta, a gradjanstvo kragujevačko je taj dan svečano proslavilo i gostima odalo pripadajuće im počasti. Zasluga oko izvodjenja spomenika pripada osim okružnog zapovjednika, još i inženjerima Karlu Junku, Ludwigu pl. Wohlfahrtu i Alojsu Černiju.

Prilozi.

Kao uspjeh jednog prikupljanja c. i k. kotarskog zapovjedništva dobili smo iz Bogatića K 51.50 za austrijski i ugarski crveni krst.

Gospodja Ana Negro predala je zapovjedništvu c. i k. redarstva 120 kruna, s time da se ovaj novac stavi na raspoloženje zagrebačkom društvu crvenog krsta u dobrotvorne svrhe. Ovaj velikodušni prilog upućen je mjestu naznačenja. Jednovremeno se primjećuje, da zapovjedništvo c. i k. redarstvo prima priloge svake vrste i upućuje ih naznačenom mjestu.

Kradja i obmana vlasti.

Uapšen je C. Z. zbog kradje u iznosu 276 dinara i 40 kruna. Isto lice osim toga još odgovara zbog pokušaja obmane vlasti.

Novi gradski zapovjednik na Cetinju.

Prošle nedjelje je na Cetinju primio dužnost zapovjednika grada potpukovnik Alois Marocchini.

Zarobljenici u gostionicama i kafanama.

Upozoruju se vlasnici gostionica i kafana, da je zabranjeno primati u svoj lokal zarobljenike, koji se slobodno kreću i izdavati im pića. Ko protivno postupi može izgubiti svoju koncesiju.

Zvanične objave.

Objava.

Povodom oskudice u koži, a prema naredbi c. i k. vojne glavne gubernije u Srbiji, odjeljak 5. br. 21.836, imaju se sve svinjske kože prilikom klanja svinja, na sličan način kao i govedje kože, predavati radi izrade koža.

S toga gradjansko stanovništo mora u roku od tri (3) dana poslije klanja predati svinjske kože u seoskim opštinama najbližem vojničkom provijantskom uredu u Žarkovu, Banjici odnosno Mirijevu, a u Beogradu neposredno kontroli sirovina intendature c. i k. vojne glavne gubernije za Srbiju.

Da bi se dobila dobra, upotrebljiva koža, mora se na odgovarajući način vršiti i klanje svinja.

Cijena je od komada svinjske kože, prema veličini i kakvoći, od 3 do 5 kruna.

Svako, koji bi protivno ovoj naredbi postupio kazniće se novčano sa 200 kruna ili zatvorom do 20 dana, a oduzeće mu se i nadjena svinjska koža.

U Beogradu, 4. nov. 1916.

C. i k. zapovjedništvo mosne brane i grada Beograda, kao okružno zapovjedništvo.

Razne vijesti.

„Ne psuj!“

Povodom jedne naredbe hrvatske zemaljske vlade.

Hrvatska zemaljska vlada, odio za unutrašnje poslove, izdala je svim vlastima u Hrvatskoj i Slavoniji ovaj raspis pod 2. oktobrom tek. god.: „Opaženo je, da je prevladao ružni običaj izgovaranja bogumrskih kletvi, koje sve više preuzimaju maha. S toga nalazi kralj. zem. vlada, odjel za unutarnje poslove, za shodno, pozvati na najstrožije održavanje već izdanih naredaba, a osobito one od 14. novembra 1894. g. u kojem se smislu svi podredjeni organi imaju uputiti. Protiv prekršitelja tih naredaba ima se sa svom strogošću postupati, a stječu li se u činu i obilježja § 122. kazn. zak. (povrijeda vjere), ima se smjesta podnijeti prijava kralj. drž. odvjetništvu.

Na ovo primjećuje osječka „Hrv. Obrana“ iz koje ovo ispisujemo: Krajnje bi vrijeme bilo, da se protivu toga ružnoga i divljačkoga običaja, koja nas samo sramoti pred svijetom, već jedan put radikalno ustane. Osobitu pažnju tome zlu treba da poklanjaju škole.

I mi sa svoje strane utvrdjujemo, da je i kod nas u Srbiji, naročito za vrijeme ovih posljednjih ratova psovanje uzelo vrlo žalosnih razmjera, i to, što je najgore i kod inteligentnijeg svijeta. Ne ostavlja se čitav ni jedan član porodice, skidaju se svi sveci sa nebesa... Da su kod nas odredjene i u toku godina naplaćivane makar i sasvim neznatne novčane kazne za svaku psovku, nakupili bi se u toku vremena čitavi milijuni, koji bi se mogli upotrijebiti u korisne svrhe. I mi dakle upotrijebljujemo ovu zgodu, — a nadamo se da sugradjani neće zamjeriti na opravdanoj primjetbi, — da pozovemo naše gradjanstvo, da, kako u porodici, tako i u svojoj užoj okolini što može više stane na put gadnom i nemoralnom psovanju, koje daje vrlo nepovoljnu sliku o kulturnom nivo-u jednoga naroda. Naglasićemo još i tom prilikom, da najkulturniji jezici na svijetu, francuski, engleski i njemački koji su svakako inače mnogo bogatiji od našega jezika, i u svojem najvulgarnijem riječniku ne raspolažu ovakvim psovkama, kojima na žalost izobiljuje naš jezik.

Posliejdnji Washington — austrijski časnik.

„New York Times“ konstatuje u broju, koji je čitav posvećen uspomeni prvoga američkoga predsjednika, na veliko čudo svojih čitaoca, da je poslijednji nosioc toga slavnog imena — austro-ugarski časnik. On pripada jednom ulanskom puku, te se u ovaj mah bori na ruskom bojištu.

Jedan brat protiv drugoga.

Knez Hohenzollern otišao je iz Sigmaringena, te pošao na erdeljsko bojište, da posjeti čete, koje vojuju protiv Rumunja. — Knez Wilhelm Hohenzollernski, koji je glava južno-njemačke, sigmarinške kneževske loze Hohenzollernovskog doma, je stariji brat rumunjskoga kralja Ferdinanda. Pokojni kralj Carol nije imao potomka, pak je najprije namjeravao svoga nećaka, sadašnjega kneza Wilhelma postaviti za nasljednika. Ali Wilhelm se odreče, a njegov brat Ferdinand postade rumunjskim prijestolonaslijednikom, te je sad rumunjski kralj i vojuje proti Austro-Ugarskoj i Njemačkoj — čiji je vladar i glava njegovoga doma. — Knez Wilhelm osudjuje vjerolomstvo svoga brata, te putuje sad na erdeljsko bojište, da tako demonstrativno pokaže, kako misli o činu kralja Ferdinanda. Brat protiv brata — jedna od najpotresnijih epizoda svjetskoga rata.

---

mi nije bilo jasno, u kom se pravcu ona vodi. Puščane vatre te večeri nije bilo. Po običaju rano sam legao. I ako su me obuzimale razne misli, ipak me je san brzo savladao.

24. oktobra. Strašni dan! Tačno u 2 sata u jutru trgla me je iz sna topovska grmljavina. Brzo sam se obukao, izašao u dvorište i na ulicu. Nigdje žive duše. Po zvuku granata činilo mi se, da Nijemci gagjaju ponovo stanicu i zapadnu okolinu donjeg grada. Paljba je jaka i sve češća. Otpočeše i naši topovi sa padina Stolova. Bio sam više no uvjeren, da će Nijemci tući i sam grad i svakog sam trenutka očekivao tresak granate u kome kraju grada, a naročito u mojoj okolini, jer su njemačke granate, odgovarajući našim topovima, neprekidno letile pravcem preko ovog kraja grada. U rasvitku je i svijet izašao iz kuća i u strahu posmatrao je ovu strahovitu borbu, upravo savijao se pod onim silnim fijukanjem i praskanjem granata i šrapnela. Paljba prestade oko 6 sati, sve se umirilo. Dan je bio prijatan i potpuno vedar. Oko 7 sati riješih se, da dosjetim moga prijatelja koji je u blizini stanovao, pa da odem i do trga. Kopkalo me, da vidim šta se sve noćas dogodilo i dali će se ostvariti ona odluka o predaji grada. Ali, nisam dospio ni do stana mog prijatelja, meni u susret trči svijet odozdo od glavnog trga i viče: Nijemci ulaze u grad! Čim sam to čuo, žurno, upravo trčeći vratim se mome stanu. U tom je ponovo otpočela topovska vatra, a s vremena na vrijeme čula se i puščana vatra. Ulazeći u dvorište mog stana, koje je prema sjeveru bilo otvoreno, bacio sam pogled na vis, na kome se nalazi dom upravnika ratarske škole, vidio sam kako se Nijemci u streljačkom lancu vrlo obazrivo spuštaju preko vijenca visa u grad. Ušao sam u kuću, da ženu spremim na ono što će slijediti poslije nekoliko trenutaka i da je umirim. Izašao sam ponovo u dvorište i posmatrao sam, kako se sa sjeverne strane Nijemci mirno ali i vrlo oprezno spuštaju u grad, držeći pušku na „gotov s'“. Kad je strijeljački lanac, koji se s visa ratarskog rasadnika približio bio mome dvorištu, ušao sam u kuhinju i zabravio vrata. Nije potrajalo nekoliko trenutaka, čulo se kucanje na kuhinjski vrati. Opomenuvši moju ženu i gazdaricu, da budu mirne i prisebne, otvorio sam vrata i pozdravio sam ovog novog gosta sa „Guten Morgen!“ Predamnom je stajao njemački pješak, sredovječan čovjek, inteligentnog izgleda, koliko sam mogao primjetiti prilično uzrujan, ali kad je čuo njemački pozdrav, lice mu se malo razvedrilo i skoro mi radosno reče: „Ah, Sie sprechen Deutsch!“ Za njime stajahu još nekoliko njemačkih vojnika, svi mladići. Onaj prvi gost udje u kuhinju pa zatim u sobu, pitao me je, ima li vojnika skrivenih, zagledao pod postelje i minderluke, pa se zatim vrati u kuhinju. Na stolu je stajao cio hljeb, on pruži ruku da ga uzme, a kad mu ja primjetih, da nam je to sav hljeb kog imamo, a istinu sam mu rekao, on ga ostavi. Nijemci razgledaše cijelo dvorište, podrum, šupu, tavan. Za sve to vrijeme paljba topovska nije prestajala. Za Nijemcima sam i ja izašao na ulicu. Duž cijele ulice, s jedne i druge strane, uz same kuće povlačio se vrlo oprezno lanac njemačkih vojnika. Njihova obazrivost kazivala je, da oni očekuju kakav napad naših vojnika ili inače iz kuća. U svaku su kuću pažljivo ulazili i pregledali sve prostorije. Prišao mi je ponovo onaj moj prvi gost i upita me: gdje se nalazi naša vojska i u kom se pravcu povukla. Objasnio sam mu koliko sam mogao i znao, ali sam mu primjetio, razumije se i u interesu svom i u opštem, da u gradu nema ni jednog vojnika, da od kakvog napada ne treba da strahuju, jer su gradjani potpuno mirni. Baš u tom trenutku otpočela je opet paljbu naša baterija sa Stolova. Gadjala je šrapnelima njemačku kolonu, koja se sa istočne strane sputšala u grad. Na pitanje Nijemaca morao sam dugo da im objašnjavam položaje oko Kraljeva, a poslije sam morao biti tumač u raznim dogadjajima u mojoj okolini. Tako sam teškom mukom izbavio jednog dječka, kome je bilo 16 godina, ali je izgledao kao da mu ima 20 godina. Imao je na glavi šajkaču i vojničke čakšire. Nijemci ga uhvatiše baš pred mojim stanom, mislili su da je vojnik. Ja sam morao dugo objašnjavati, da naši seljaci obično nose šajkaču, da je ona upravo narodna nošnja, da dječko nije vojnik niti je u godinama za vojsku. Jedva ga pustiše. Šta se dolje u gradu dogadjalo, ja u onom trenutku nisam mogao znati, ali sam oko podne čuo da su kraljevački trgovci zlo prošli, i to, kako sam docnije saznao, svojom pogrješkom su dućane držali zatvorene. Oko podne, pošto su se Nijemci malo umirili sa pretresom kuća, jer su se uvjerili, da u gradu nema vojske, otišao sam mome prijatelju da vidim u kakvom se on stanju sa svojima nalazi i kako je preživio ove trenutke. Kod njega sam zatekao jednog njemačkog časnika, s kojim se moj prijatelj razgovara kao sa nekakvim svojim davnašnjim poznanikom. Za vrijeme ovog razgovora udariše jedna za drugom u neposrednoj blizini tri granate jakom eksplozijom. To su naši topovi gadjali veliki drveni most na Ibru i porušili ga. Jaka odjeljenja njemačke pješadije prolazila su cijelo po podne pored moga stana pravcem za Rašku. Topovska paljba prestala je, ali samo za kratko vrijeme. Oko 5 sati po podne otpoče na zapadnoj strani jaka, skoro plotunska pušćana vatra, a odmah zatim obostrana topovska. Naše zaštitnice u svom povlačenju, bar ja tako mislim, dočekale su na visovima kraj Ibra prva njemačka odjeljenja i borba je otpočela. Opazio sam gdje se jedna njemačka kolona sa stanice kreće čačanskim drumom i savija iza grada na drum za Rašku. Na tu kolonu naši su topovi sa Stolova otvorili paklenu šrapnelsku vatru. Oko 8 sati u veče borba je bila u najvećem jeku, ja sam je iz moga dvorišta posmatrao. Prizor rasprskavanja šrapnela bio je vanredan, ali je morao biti smrtonosan, jer je najviša visina njihovog rasprskavanja bila 3—4 metra nad zemljom. Njemačka je kolona ipak kretala naprijed i stupala u borbu, koja je trajala neprekidno do pola noći. — U razgovoru sa mojim susjedom saznao sam od njega, da je neprijatelj zaplijenio na stanici preko 100 poljskih topova (Krupovi topovi, koje je srpska vojska zaplijenila u ratu 1912. i koji su bili ovdje ostavljeni) i veliki drugi ratni materijal, raznovrsne namirnice u velikom broju vagona, bolničke predmete, neke automobile stranih misija i sav duhan. Umoran današnjim naprezanjem i duševnim neraspoloženjem, legao sam oko ponoći. Slušajući i dalje pucnjavu, blagodario sam Bogu što smo ovako srazmjerno dobro prošli i razmišljao sam o teškim prilikama, koje nas čekaju, a koje su tek u svome početku. —

S. P. R.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38. NESTALI I KORESPONDENCIJA PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

G. **Stevi Aćimoviću,** adv. Hotel „Terminus", Geneve. Molim izvijesti Boru, da sam dobila od njega 318 kruna preko Wiener Banke. Neka mi pošlje svoju adresu sa izvještajem je li zdrav. Mnogo brinem. Milena je dobro. Molim za redovan pošiljaj novca. Pozdrav, Dana B. Ristića, okr. načelnika, Zorina ul. 62. 18529—8

G. **Milutinu Kovačiću,** Rue Malatrese 5, Geneve. Pošto ne znam Borinu adresu, molim izvijestite ga, da sam danas primila 318 kruna preko Wiener Banke. Molim za izvještaj je li Bora zdrav i za dalji pošiljaj novca. U velikoj sam brizi. Dijete je dobro. Pozdrav, Dana Bore Ristića, okr. načelnika, Zorina ul. br. 62. 18526—8

G. **Jovanu Premoviću,** Ženeva, za Compagnie Mutuelle de Tramvays pour Monsieur Charl Charlier, Rotterdam 92, Rue Isaac Hubertstraat. Molim vas da dostavite društvu slijedeće: Pošto sam kao stari činovnik društva, koji sam se nalazio za sve vrijeme društvenog rada u Beogradu, nisam primio platu od 25./28. septembra 1915. god. to molim društvo, da mi ako je moguće, pošlje nešto akonto moje plate, pošto se nalazim u vrlo velikoj oskudici. Unaprijed blagodarim i očekujem odgovor. Bencion Pinto, Baba Višnjina ul. 12. 18845—8

Braći Trebinjac, Veliboru, pukovniku i Milojku, inžinjeru. Draga djeco! Ja se nalazim u Beogradu. Brinem za vas, za Milojka do danas nisam ništa čula. Poslatih 150 kruna primila sam, hvala. Pošaljite mi odmah veću sumu novaca, jer sam u velikoj oskudici. Javljajte se često. Ljubi vas vaša mati, Mileva Trebinjac, (Milutinova) Beogradska ul. 21. 18840—8

Gosp. **Jovanu Premoviću,** Ženeva. Molim gospodine, dostavite mom stricu Dr. Jov. Hadži-Vasiljeviću ovo: Dragi i mili čiko, danas primih 250 kruna. Kuća u cijelosti. Molim Vas pišite mi o vama, ocu i Sreti, šta je s njima. Zahvaljuje i ljubi ruku Tinka Hadži Vasiljevića, Bitoljska ul. 46. 18841—8

G. **Jovanu Premoviću,** Ženeva, za g. Luja Pijedjickog. Molim vas g. Luj, ako vam je moguće, da izdejstvujete kod društva, da mogu dobiti nešto akonto moje plate, pošto se nalazim u vrlo velikoj oskudici, a platu nisam primio od 15./28. septembra 1915. god. Za isto sam zamolio i društvo u Rotterdamu. U naprijed blagodarim. Primite pozdrav od mene i vaše majke i javite se majci. Bencion Pinto, Baba Višnjina ul. 12. 18846—8

G. **Dragoljubu Radojloviću,** Ženeva. Molim da me izviejstite za moga muža Djordja Pešića, blagajnika kraljeve garde. Blagodarna Marija Pešić, Djurdjevo Brdo, Sedma ul. 18847—8

G. **Dragoljubu Radojloviću,** Ženeva. Molim, da me izvijestite za moga muža Antona Lamberta, obveznika Beogradske Vojne Stanice. Blagodarna Katarina Lambert, Miloša Velikog ul. 88. 18848-8

Lujki Klidis, Ženeva. Novac u sumi 310 i 394 45, koje ste mi poslali, primila sam, na čemu vam mnogo blagodarim. Sad vas najljepše molim, da mnogo pozdravite moga muža Miloja Jelisijevića i da ga izvijestite, da sam sa djetetom Bogu hvala zdrava i da za nas ne brine, kao i da sam novac 478 kruna primila, koje mi Šaponić šalje. Majka i sestra Dušana Kikića, narednika 5. puka, 4. bataljuna, moli Miloja, da je izvijesti, šta je sa njime, jer se do danas nije javio. Oni su zdravi. Mnogo vas pozdravlja i blagodari Ljubica Jelisijević, Smiljanićeva ul. 17. 18851—8

G. **Vojislavu Paljiću,** Zürich. Molim vas, da me izvijestite o Djoki Jankoviću, obvezniku 9. puka, 1. poziva, gdje je i da li je živ i zdrav. U isto vrijeme molim svakoga ko bi o njemu šta znao da mi javi. Draga Janković, V. Gradište. 18873—8

G. BOGOLJUBU STOJANOVIĆU, krojaču, Rue de Berne 11, Ženeva. G. Bogoljube! Pročitali smo vašu kartu adresovanu vašem ocu, u kojoj izvještavate i za Nedeljka. Molim vas dostavite Nedeljku slijedeće: Nedeljko! Mi smo svi živi i zdravi i za nas ne brini ništa. Dali smo novac učiteljicama. Javi Marinku, Mijaju, Živku Petronijevom, Dragi i Ljubi, Peri Miloševiću, Krsti Talijanu i Iliji Ćori i Dragi Radivojevom, da su njihovi kod kuće svi živi i zdravi i ako znate šta je sa Vlajom Jovinim, Andjelković i Jašom Novakovićem i Jovinim bratom Pavlom? Žena Zore Kovača moli, da je izvjestite ako znate što o njemu. G. Bogoljube, poslao sam slike dječije, kad dobijete pošljite Nedeljku. Pozdravlja vas i Nedeljka, Persa sa djecom i Jovom Andjelković iz Azanje. 18807-8

G. MILOŠ SAVČIĆ, ingen. Ženeva. Najljepše vas molim, saopštite Miki: da su djeca, kao i mi ostali kod kuće zdravo, da ne brine ništa. Njegove karte do No. 9, primili smo i na svaku odgovorili. Radujemo se Ikinom uspjehu u školi, neka i dalje tako produži. I Naca je vrijedna uči i radi, Baja i Draga slušaju je. U isto vrijeme neka Mika javi šta je sa bančinim činovnikom Pavlom Popovićem, za koga je javio da je umro, a njegova porodica, koja mu se ovom molbom obraća, u velikoj je neizvjesnosti, jer ima vijest novijeg datuma da je živ. Djeca ljube ruke tati i teča Peri, mi ostali pozdravljamo ih mnogo. Vama g. Savčiću, blagodari i poštuje vas Milica Lukić, Beogradska 29. 18801-8

G. MILUTINU KOVAČIĆU, Ženeva. Dragi Milutine, penziju koju sam primao na blagajni okr. Smederevskog, nisam primio za prošlu i ovu godinu, molim te, poradi, gdje treba da mi se novac što prije pošalje, jer sam ostao bez sredstava za život. Javi ako što znaš o mom sinu Životi V. Jovanoviću, oficiru. Pozdrav tebi i svima Smederevcima od tvog prijatelja, Velimira Jovanovića, penzionera iz Smedereva. 18800-8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Za Andru Todorovića, Krf. Molim vas g. Todorovića, pošaljite mi akonto moje godišnje plate, jer sam s djecom u Beogradu u velikoj novčanoj oskudici, molim ako je moguće što prije. Blagodarna Darinka Djurovićka, telegrafiskinja, Bitoljska 81. 18795-8

G. DRAGOLJUBU RADOJLOIVCU, Ženeva. Poštovani gospodine, vašu kartu primih, kao odgovor na istu poslah vam dvije karte, ali se plasim da ih niste primili. Hvala na izvještaju o bratu. Najljubaznije vas molim poštovani gospodine zauzmite se za moju penziju i invalidu, koju nisam primila od prošle nove godine do danas. Moje primanje je iznosilo mjesečno 230 dinara. Očekujem vašu brzu pomoć u većoj sumi novaca, jer sam ostala bez sredstava za život. Mnogo vas poštuje i pozdravlja Lep. M. Nedićka, Bitoljska ul. br. 15. 18783-8

ZURICHER BUREAU FUR AUFSUCHUNG VERMISTER. — Vašu kartu od sred. augusta dobio sam kojom ste me izvjestili za moga sina Radenka J. Veselinovića No. R. VIII/126 na kojem vam mnogo blagodarim i u isto vrijeme molim vas dostavite mu slijedeće: Poštovani sine Radenko, vašu kartu preko bureau dobio sam, mi smo kod kuće svi zdravo, radnja radi nemojte ništa da brinete samo nam se javljajte češće. Javite treba li vam novaca i koliko. Privislavu Prodanoviću kažite da su mu svi zdravo kod kuće i neka pozdravi Nemanju i Danila. Sada mnogo primite pozdrav od g. Mileve Nevene i Radmile, vaš otac Jakov Veselinović, pozdrav Sreten. 18785-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Za Miloroda Savića, sekretara pošte i telegrafa u Rimu. Molim vas da dostavite Miloradu da sam pare primila, kruna 313 u dva puta i neka u buduće šalje. Milorade potraži Mileta, jer do danas za njega nismo čuli. Pare šalji samo na moje ime od Boga ti zdravlje a od mene veliko pozdravlje. Javi se preko novina. Mileva Fodor, Balkanska 14, Beograd. 18784-8

G. VLADI MARKOVIĆU, direktoru željeznica, Ženeva, Švajcarska. Učtivo molimo, da nam pošaljete novac akonto našeg primanja. Unaprijed blagodare Kosara Popović, telegrafist., Vojvode Milenka 2; Konstantin Vlaški, mašinovodja, Miloša Vel. 69; Dragiša Krsmanović, Kosmajska 30; Svetislav Popović, Kraljice Natalije 24. 18794-8

G. PERI KUSAKOVIĆU, Ženeva. Molim vas izvjestite me gdje se nalazi moj muž Danilo Donić, blagajnik municione kolone II. poziva moravske divizije i sin Ljubiša. Javite njima da sam sa djecom zdrava u Leskovcu i neka mi se odma jave preko „Beogradskih Novina". Pozdravlja vas Poleksija D. Donića, Leskovac. 18775-8

JOCI STANKOVIĆU iz Leskovca. Oglas u novinama pročitala sam, svi smo presretni što smo čuli da ste svi troje zdravi. Javljam ti da smo i mi svi živi i zdravi, pisala sam ti opet preko Jovića. Javljajte se svi češće preko novina. Karta od 11. jula je drugo tvoje pismo što sam primila za ovo vrijeme. Toplo pozdravlje od sviju nas. Savka, Leskovac. 18774-8

G. STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. Molim vas lijepo dostavite slijedeće Bori Pajeviću, mašinskom inžinjeru, Francuska: Joka mnogo brine za Milana i Žarka, javite kako su i gdje su, jesu li na starim dužnostima? Recite Žarku da je Joka bolesna, da ga moli, da joj pošlje novac što prije i da joj pise. Vama gospodine mnogo blagodari Kosara Daleković, nastavnica, Lomina ul. br. 57. 18782-8

G. DJORDJU RADOJLOVIĆU, Ženeva. Molim da se izvjestite za vojnika Živana Jovanovića 1. četa II. bataljon VII. puk dunavska divizija, iz sela Pinosave, okrug beogradski, da li je živ i zdrav i da javite na donju adresu. Majka njegova pita. Dragutin Ćirković, kamenička ul. br. 4, Beograd. 18780-8

BIRO ZA ODRZAVANJE VEZE IZMEDJU SRBA, Geneve. Molim, raspitajte se, pa me kartom izvjestite za slijedeće: Radovan Borikić, narednik 4. eskadrona dunavske divizijske konjice II. poziva; Jakov Borikić, vojnik 3. čete 4. bataljona 7. puka III. poziva; Radoje Borikić, stolar u državnoj radionici u Nišu. Milan Borikić iz Nemeni Kuća, kotar kosmajski. 18768-8

G. **Jovanu Premoviću,** Ženeva. Molim da pronadjete moga muža Tihomira Arandjelovića, majora u VI. p. II. poz. drinske divizije, i da mu javite slijedeće: Sa djecom sam hvala Bogu zdrava, ali očajna, što se nikako ne javlja i novac ne šalje, a nemam od koga, da se pomognem, te sam u najvećoj oskudici. Njega pozdravlja a Vami blagodari Sofija Arandjelović, Smiljanićeva br. 17. 18852—8

Milivoju Popoviću, Ženeva. Javi Mladenu, da smo svi zdravi i da se u vinogradu nalazimo. Grožđje smo sve prodali, a za nas smo ostavili vrlo malu količinu. Neka nam se Mladen češće javlja i nek se ne brine za nas. Tebe i Mladena svi mnogo pozdravljaju. Mica Botorića, Kuršulina br. 31. 18854—8

Jelena Petrašković sa kćerima, Beograd, izvještava: g. Marka Ristića, Ženeva, da je primila 320 kruna i blagodari; g. Gavrila Parunovića, da još nije stigao novac i g. Mihajla Stajića, da je dobila 149 kruna. 18853—8

Gospodinu **Melhioru Artico,** Ženeva. Molim Vas javite Miloju, da sam novac primila, da smo svi zdravi, neka mi pošlje još novaca, jer mi je vrlo potrebno; ujedno Vas molim, javite artiljerijskom kapetanu Čedi Zariću, da mu je majka zdrava, no u velikoj oskudici, neka joj odmah pošalje novaca. Poštuje Vas i pozdravlja Vas Cveta Krajinović, Opštinska 61, Valjevo. 18855—8

Gospodinu **Dušanu Jankoviću,** apotekaru, Ženeva. Molim vas saznajte preko pukovnika Gjoke Bogdanovića za moga sina Branka, IV. prekobrojni puk, što prije možete, jer smo veoma brižni. Ujedno vas molim, imajte dobrotu, pa poradite, da se i meni pošalje na ime moga primanja od 1. novembra 1915. god. pa do danas u 3000 dinara što veća suma novaca, jer mi je ista jako potrebna. Poštuje i pozdravlja vas Rada Krajinović, Studenička 45, Beograd. 18856—8

Gospodinu **Dragoljubu Radojloviću,** Ženeva. Primila sam K 459.90. Velika hvala na sjećanju. Ne zaboravite nas ni nadalje. Mnogo pozdrava od Ljubomira, Miodraga i Agnese Vlad Ristić, Beograd, Studenička ul. 48. 18857—8

G. Dr. **Draža Pavlović,** profesor univerziteta, Grenoble. Molim Vas g. Dražo, da mi pošljite novac, na ime moje penzije, jer sam u vrlo velikoj oskudici s familijom. Godišnja penzija je oko 930 dinara. Milica Matić, Ratarska ulica 85. 18858—8

G. **Peri Mladenoviću,** blagajniku Uprave Fondova, Krf. Učtivo molim, da izvolite mi poslati novac odnosno moga primanja po knjižici pod br. 1503, a za mjesece: septembar, oktobar, novembar i decembar 1915., pošto do danas nisam primala nikakvu pomoć. Izjavljujem blagodarnost. Julijana Svet. Milićevića, Smiljanićeva 16. 18860—8

G. NIKOLI MITROVIĆU, Ženeva. — Zahvaljujem vam na izvještaju o mome bratu Boži Damnjanoviću, sudiji aleksinačkom, poslovodji vojnog suda dunavske divizije, javite mu molim vas, da sam svega jednu pošiljku novca primila u sumi 143 krune u junu i da mi odmah pošalje novaca, nalazim se u oskudici. Poštuje vas Stana Mladenović Prote Mateje ul. br. 46. 18865—8

G. NIKOLI PETROVIĆU, Bd. G. Favon No. 41, Ženeva. — Lijepo vas molim da izvjestite moga muža Ljubu Kordića, da sam sa djecom hvala Bogu zdravo, neka se Ljuba često javlja jer sam u velikoj brizi. Do sada sam od njega primila 1105 kruna. S poštovanjem Anka Ljub. Kordića, Čačak. 18867—8

G. DJORDJU RADOJLOVIĆU, Ženeva. — Molim da izvjestite moga muža Dimitrija Mirkovića narednika II. poziva, dunavske divizije municione kolone, da sam sa djecom i ocem zdrava; ne brini ništa o nama. Djeca idu u školu. Tvoju kartu dobila, javljaj se češće jer se jako brinem. Svi te mnogo pozdravljamo, a najviše djeca ljube svoga tatu i tvoja Lepa D. Mirković, Javorska ul. br. 8, Beograd. 18869—8

G. BOŠKU DAMNJANOVIĆU studentu, Ženeva. — Zahvaljujem ti na ranijem izvještaju o mojim sinovima, sad te opet mnogo molim, svojski nastani da doznaš gdje se nalazi i kako je moj rodjak Lazar Tanasija Lazića učenik VI. raz. III. beogradske gimnazije, o kome ništa ne znamo evo već godina dana. Ako saznaš, javi mu da su njegovi svi ovdje živi i zdravi, i neka im odmah piše, a ti mene, molim te, o tome izvjesti preko ovih novina. Srdačno pozdravlje. Djordje S. Kojić, učitelj, Molerova ulica br. 81, Beograd. 18888—8

G. JOVI PREMOVIĆU, Case 3545, M. B. Ženeva. — Molim te Jovo, nastani svojski, da doznaš gdje je i kako je moj rodjak Lazar Tanasija Lazića iz Beograda, učenik VI. razreda III. beogradske gimnazije, o kome ništa ne znamo evo već godina dana. Ako saznaš, javi mu da su njegovi ovdje svi živi i zdravi, i neka im odmah piše, a ti mene, molim te, izvjesti o tome preko ovih novina. Tvoja gospodja Draga je dobro i zdravo. Mome sinu Mihailu u Nici kaži neka me izvjesti i on za ovoga djaka Lazara. Srdačno te pozdravlja tvoj Djordje S. Kojić, učitelj, Molerova 81 Beograd. 18887—8

G. DJORDJU RADOJLOVIĆU, Ženeva. — Molim izvjestite Radomira Dr. Jovanovića, artiljer. podpukovnika kombinovane divizije da sam primio od Wiener-Bank-Verein-a 115 kruna kome da ih predam, neka javi. Danica je u Nišu, sa njom nemoguće nam je dopisivati se. Svi smo zdravi u Šapcu i u Prnjavoru. Lazo je sa djecom ovdje, a Svetozar je odsutan. Unaprijed vam blagodari Mijailo Samurović Šabac. 18870—8

G. DJORDJU RADOJLOVIĆU, Ženeva. — Molim vas da mi na račun moje plate pošaljete 2000 (dvije hiljade) kruna, jer sam u velikoj oskudici a nemam nikakvih prihoda. Bogdan Radivojević, činovnik monopolske uprave, Kralja Milutina 56, Beograd. 18883—8

Gdji **Ristosiji Ljočić,** Ženeva 38., Rue Stand, 38. Javi te Stevi, da mi telegrafskim putem pošalje najmanje 1000 kruna. Novaca nemam. Bolesna sam, kiriju iz Zaječara ne priam. Pretplatih vas na „Beogradske Novine" od 1. oktobra. Dobijate li ih? Vama i Velji mnogo pozdrava od mene i djece. Ljube ruke i grle vas djeca i vaša Ruža, Resavska ul. 47. 18787-8

G. **Marku Djordjeviću,** iz Jagodine, Ženeva — Schweiz. Vaš otac Djoka zdrav je i živ. Molim vas izvjestite me za mog sina Stojadina, da li je živ i zdrav i gdje se sada nalazi. Mnogo vas pozdralja i unaprijed blagodari na izvješću, Mihajlo Jovanović, hotelijer, zvani Čiča, Jagodina. 18788-8

G. **Velji Ž. Aćimoviću,** Ženeva. Molim vas izvjestite moga muža Ljubomira Nikolića, rez. pješ. poručnika, III. bataljuna, XV. puka, da sam novac u dva maha primila, sa djecom sam zdravo. Neka se češće javlja i novac redovno šalje, jer sam sa djecom u velikoj oskudici. Takodje vas lijepo molim izvjestite Dajka Ristosiju, da sam od nje novac primila i da sam joj sa djecom veoma blagodarna. Iz Prokuplja nemam nikakvog izvješća. Za one bačince sam izvještena, da su kod svoje kuće i da su zdravi. Vami i Dajki mnogo pozdravlja šalje, Rada sa djecom. Unterhaup. No. 81. Jagodina. 18789-8

Milanu Pantelića, narodnom poslaniku, Ženeva. Molim vas lijepo po mogućstvu odmah mi pošaljite na ime penzije moje mame, Ljubice poč. Subotića profesora, što veću sumu novaca. Ista nije primljena više od godine, a 120 dinara mjesečno je. Unaprijed blagodarimo i pozdravljamo, Gena Subotićeva, Smiljanićeva ul. 37. Beograd. 18790-8

G. **Djordju Radojloviću,** Ženeva. — Učtivo molim da dostavite mome bratu Nenadu Atanackoviću, koji je pri odstupanju bio kod generala Petra Bojovića i mome sinu Dimitriju R. Milišiću, željezničkom pripravniku, Solun, da smo zdravi, teško živimo u kući sa Kajkom i Acom, Saveta još u Nišu. Molim vas da poradite da se pošalje invalida Katice S. Popović, jednogodišnja, pod brojem 2.516. — Plata Miloša i Branislava Borisavljevića, Borisavljeva broj 1.662, po mogućnosti skorije, pošto su u bednom stanju, sve poslati preko koje banke, na dr. Marka Leko. Nenad i Dimitrije neka se javljaju preko „Beogradskih Novina", na koje ćemo odgovarati redovno. Ljubica R. Milišića, Pančićeva ul. 9. Beograd. 18791-8

G. **Stevi Aćimoviću,** Hotel Terminus, Ženeva. Molim te postaraj se za moje primanje, da mi se što prije pošalje. Sreten Vučko Sekulić, činovnik željezničke direkcije, Simina ul. 20. Ja sam šurak Čede fotografa. 18792-8

G. **Milanu Miniću,** Paris. Obradovani čusmo za vas i Diška. Poslali smo 4 oglasa, 2 pisma, 3 karte. Sad tek primamo 2 pisma preko Pauline i Kaje. Svi naši pozdravljaju vas. Ljubi vas vaša mama, Golemovićka, Staro Crkvena ul. broj 65. 18793-8

G. **Djordju Radojloviću,** Ženeva. — Molim vas da pitate g. Tufegdžića, komandanta kombinovanoga odreda, da javi šta je sa Dragoljubom Pavlovićem, ratnim slikarem, pri odredu, da li je živ i zdrav i da odma pošalje novaca, u velikoj sam bijedi. Unarijed zahvalna, Jovanka Pavlović, Krunska ul. 75. 18796-8

Gospodja Arsenović Natalija neka što skorije izvijesti supruga Ljubišu Arsenovića, — Offizierslager, Heinrichsgrün bei Graslitz, Böhmen, Oesterreich — o svome stanju zdravlja. 18836—8

Risti Topaloviću, Geneve. Dragi Risto, molim te izvijesti me o mome zetu Bori Radojičiću, komandiru 3. čete, 4. puka, 2. batalijuna II. poziva moravske divizije. Ujedno mu javi, da smo svi zdravi. Blagodari i pozdravlja te tvoj Svetozar Munjić, Valjevo. 18861-8

Aci Diniću, Hotel Terminus, Geneve, Švajcarska, za Mihajla M. Petrovića, blagajnika okruga smederevskog. Kartu Mikinu primila sam, zdrava sam. Stanujem u Čika Ljubinoj ul. br. 6 u Beogradu. Novac pošalji preko gosp. Voje Veljkovića, predsj. opštine. Andja Petrović. 18862—8

Uredništvu „Kurira", Geneva. Za g. Živojina Simonovića, pisara ministarstva unutr. djela. Kuća je dobro. U Resniku su svi živi. Molim te, piši Ranku i Dragutinu, da nam novac pošalju odmah, po mogućstvu telegrafiši im. Dostavi D. Veličkoviću, da su njegovi u selu svi živi, pozdravljaju ga, da im opet piše i javi, je li živ Cvetko Stamenković. Pozdrav tebi i tetki Mari, sestra Draga Radojičić, Janjićeva ul. 1. 18863—8

Isidoru A. Protiću. Dragi Iso, novac, koji si mi poslao prvi i drugi put, primila sam, a tako isto i novac za seju primila sam. Velika ti hvala, brini se i u buduće za nas. Majka i Milka vratili su se prije mjesec dana iz Mitrovice u Beograd. Primi srdačni pozdrav od tvoje ujne, majke i Milke, Kasija Stojanovićka, Kursulina ul. 35, Beograd. 18864—8

G. **Stevi Ačimović,** Ženeva. Molim Vas, da me izvijestite o mome sinu Petru Iliću, obvezniku — učitelju muzike u Skoplju, gdje se nalazi i da li je živ i zdrav. Marija i Srećko Spasojević, Kralja Milutina broj 57. 18871g—8

G-ci **Bosi Milovanović** — Ženeva. — Stara majkin, tetka Leposavin, i tvoj oglas pročitah i mnogo vam zahvaljujem. Kuća nedirnuta. Punomoćije nisam dobio. Od tetka Emilije iz Užica danas dobih kartu. Zdrava je i brine za Milutina. Ja sam joj poslao vaše oglase. Za čika Čedu tražio sam izvještaj. Čim dobijem javiću. Zdrav sam, dobro mi je. Neka se stara majka pozna sa babinom sestrom Andronikos Pajkos, Atina, Metaksa 76; — neka je pozdravi i kaže da je baba sa kćerima zdrava! Neka mi stara majka odmah odgovori. — Zahvaljuje, pozdravlja i voli sve svoje Mita Jovanović, Apoteka Kušaković. 18877—8

G. **Anti Mladenoviću,** beogradskom učitelju, Ženeva. Poslijednji oglas pročitala sam. Karte redovno dobijamo i odgovaramo. Zdrave smo. Pošalji 400 K za drva i redovno svakog mjeseca po 200 K za izdržavanje. Izdaci su veliki. Brini za kuću i sina, a ne za cio svijet, jer i o tvojima niko ne brine. Zbog adrese javi, kakvo mjesto zauzimaš kao vojni obaveznik. — Marjola A. Mladenovićka, Nevesinjska br. 8. 18875—8

G. **Voislavu Paljiću,** Zürich. Molim Vas, da me izvijestite o mome sinu Milanu S. Lukiću iz Gradišta, obvezniku IX. puka II. poziva, gdje je i da li je živ i zdrav. — U isto vrijeme molim svakog onog, ko bi šta znao o njemu, da me izvijesti ovim putem. — Roksa i Steva Lukić, V. Gradište. 18874—8

G. V. **Paljiću,** sudiji, Ženeva. Molim kolega, izradite mi pomoć na moje primanje, u 141 din., tako isto i na ime udoviške penzije moje majke Jelene N. Milićevića, majora i brata, u 150 mjesečno, obadvoje poslati na mene. Blagodari mnogo i pozdravlja Radmilo Milićević, pisar, Beograd, Braničevska ul. 19. 18776-8

Bogoljubu Stojanoviću, Ženeva. Za Glišu S. Jovanovića, školskog nadzornika i pisara vojne stanice iz Kragujevca. Učtivo vas molim, dostavite mom mužu ovo: Dragi Glišo! Zdravi smo svi, nalazimo se u Glavnoj ulici broj 156. a. u Kragujevcu od 1. avgusta. Primila sam od tebe preko Peštanske Kommercijalne Banke 297 kruna. Svi smo se jako obradovali, jer smo tim putem saznali, da si nam živ i zdrav. Mala Slavkica sa Zorom željno očekuje svog milog taticu. — Ako si u mogućnosti, šalji nam redovno novac u krunama i to ako ne gubiš mnogo pri promeni. Traži moju platu. Danas sam na dva dana kod snaje u Beogradu. Svi su njeni, Dragini i Sidini zdravi i svaki kod svoje kuće. Pava, Bogdan i Mile tako isto. Bogdan ide u školu. Pozdravlja te tvoja Kika. 18770-8

G. **Dragoljubu Radojloviću,** Ženeva. Molim vas gospodine, da mi pošaljete moju penziju, koju nisam primila od oktobra mjeseca prošle godine, a bez ikakvih sam sredstava ostala za život. Broj moje knjižice je 2075., mjesečna penzija 84.50 din., a invalida 40 dinara. Blagodari vam unaprijed, Kristina udova počivšeg kapetana Steve Vukomanovića, Jevremova ul. 18. 18767-8

G. **Mlivoj Jovanović,** Genf. Mili sine! Danas primih 600 kruna i sliku, sretni smo što izgledaš dobro. Tvoje i Milovo pismo i sliku za Seku, poslala sam joj. Više karti od ranije, tek sad primih. Mica je dobila kartu od septembra mjeseca, i ja očekujem pismo. Ako možeš piši preko g. Freimeyera. Darinki sam poslala 100 kr. Javi Miloradu, da joj šalje. Dobro smo, pozdravljamo te i ljubimo svi, tvoja majka Mileva Jovanović, Kralj Milutina ulica broj 58. 18777-8

Kosti Vasiljeviću, pješ. kapetanu i **Miki Cv. Djordjevića,** trgovca iz Mladenovca. Primila sam od g. Cvetka Djordjevića, trgovca iz Mladenovca, dve stotine kruna. Sa djecom boravim u Koraćici kod oca i svi smo zdravi. Primila sam 4 pisma od Koste i njemu sam odgovor poslala. Od Milorada i Milana nema pisma, neka Koja i za njih javi njihovim roditeljima. Pozdravlja i blagodari Darinka K. Vasiljevića, sa Nadom, Olgom i Brančetom, Mladenovac. 18779-8

G. **Nikoli Nikoliću,** računoispitaču. — Dragi Niko! Oglas pročitasmo. Tako se javljaj češće, djeci čestitamo „slavu", — sve vas pozdravljamo. Majka Nasta Nikolićka, Prote Mateje ul. 31. 18781-8

Životi P. Vidiću, Ženeva. Dragi sine! Dao sam gospodji Vilotića 200 kruna, on toliko da da Vitomiru i Isajlu Vidiću, po 100 kruna. Mene izvjesti, kao i jesu li živi Miloje sin Teodosija Petrašević, iz Robaja, 3. četa, 4. bat. 5. puka, II. poziva; Dragutin Živanović, 2. četa, 3. prekobrojni puk i brat mu Milorad Živanović, 2. četata, 2. bataljun, 5. puka, I. poziva, iz Osečenice, Dušan Lučić Bukovca, komora 6 odjeljenja, rezervne municione kolone, I. poziva; Marko Mihajlović, Rajkovića, 2. četa, 3. bat., 5. puka kadrovskog, Isailo Vidić da izvjesti je li živ Milorad Petrašević iz Robaja, Svetozar Milaković Mratišića, 2. četa, 4. bat. bojna komora 5. puka, Dragić Vićentijević Pauna, 4 eskadr. 2. konjičkog puka, I. poziva. Svi drinska divizija, a Milorad Perić iz Robaja, 4. četa, II. bat. 14. kadrovskog puka. Familije gornjih kod kuća zdravo su, i mole te za izvješće ovim putem. Pavle Vidić, Valjevo. 18786-8

Uredništvu „Kurira", 5 Rue de Temple, Ženeva. Molim g. urednika, dostavite mome mužu Petru Zagorčiću, po čuvenju na Krfu, lično se nhje nikad javio. Dragi Pero! Sretna ti slava. Poslah ti pet karata i jedan oglas odgovora nikad. Javi se lično u brizi sam. Zajedno smo svi u Beogradu. U Mirkovce ne možemo. Popadija je s nama. Ako što znaš o čiki, javi. Svetislav u Vrnjcima. Sredstva za život nemam. Ako ti je moguće, pošlji mi novaca. Pozdrav od svih, tvoja Belka Zagorčić, Takovska 35, Beograd. 18829—8

Svetislavu Raketiću, Ženeva. Pukovnika Borivoja Tošića i Voju izvijestite, da smo novac poslat dobile. Zašto se ne jave? Novac pratiti redovno, izdaci su veliki. Zdrave smo. Pozdrav svima, Dara i Sveta, Trstenik. 18830—8

G. **Jovanu Premoviću,** Ženeva, za g. Lazara Miloševića, željezn. činovnika, Rouen, Francuska. Poslati novac sam primila. Najljepše blagodarim i molim, da po mogućstvu i u buduće ne budem zaboravljena. Vukosava Milić, Knez Miletina ul. 14. 18832—8

Kosti P. Krstiću, Ženeva. Tvoje vijesti često primamo. Obradovao nas je Djokin prelaz. Dobila sam dozvolu i odmah putujem sa djecom i mojom zaovom Dinićkom na svoje imanje. Ništa ne brini. Meni je tamo sva zimnica spremljena. Kako stignem, javiću ti se preko „Beogradskih Novina". Novac ćeš slati za mene na Kralja Milana ul. 48. Mnogo pozdrava od djece i tvoje sestre Ane D. Nikolića, Makedonska ul. 32, Beograd. 18833—8

Gospod. **Luki Ćelovići,** Marselj. Kod Beogradske Zadruge imam uložen novac po knjizi br. 7414/VIII. pa vas najučtivije molim, gospodine, da budete ljubazni i pošljete mi do četiri hiljade dinara, jer mi je novac veoma potreban, pošto nemam nikakovih drugih sredstava za život. Unaprijed vam blagodari i poštuje vas, Danica P. Markovića, rodj. poč. Nauma Nikolića, Kralja Milutina ul. 5. 18835-8

Gospodja i gospodin VOEGELI, Weesen, izvještavaju i mole da im preko „Beogradskih Novina" odgovore:

Nikolu Stefanovića: Vaš sin pisao, prelježao tifus, potpuno zdrav, oslobodjen dužnosti, otišao na školovanje u Francusku. Novac poslat marta preko Crvenog Krsta, još nije primio. Mnogo pozdrava.

Stojana Ribarca: Oglas pročitali, blagodarimo na pažnji. Vaš sin zdrav, novac primio. Pisali smo, čim dobijemo odgovor javićemo. Poštovanje i pozdrav.

Gospodju Filipa Markovića, Donja ul. br. 89—91: Gospodin Filip zdrav na Krfu, vaš sin u Parizu, brinu o vama, jeste li primili dva pisma?

Iliju Antonovića, trgovca, Sava: Stokić zdrav u Parizu, moli za izvještaj o vama i da pošaljete novac njegovoj majci Jevi, Stanka Stokića, selo Šor, kod Loznice i javite, da su on i braća mu zdravi. Izvjestite Dragića Pavlovića, da su: Milan, Aca, Ivan i Maletić zdravi. Gospodju Paraskevu Marinka Grujičića, da su Marinko i ortak mu Ristović zdravi. Dušan Josimović u Engleskoj.

Gospodje: Spaseniju, Žike Mihajlovića i Milevu, Jefrema Mihajlovića: Vaši muževi zdravi. Oglasi poslati. Pozdrav.

Gospodju Vase Lazarevića, Beograd: Vasa vrlo dobro, piše često. Poslali smo dvije fotografije i pismo Žike Lazića.

Gospodju Bore Popovića, vinograd Helene Ilić: G. Bora piše često, zdrav u Tursu. Poslao je vama i ocu karte.

Živka Pešića, gostuškog trgovca, Pirot: Vaš sin Sava zdrav u Atini, Hotel Ermis. Brine za vas, ženu, djecu i radnju. Moli da mu pošaljete 25 napoleona. Sin Dr. Sava zdrav, o Peji neznaju ništa. Bratanac Stevan preminuo u Florini.

Gospodina Mišu Josimovića, Skopljanska ul. br. 2: Vaša kći gospodja Avramovićka pita, da li hoćete da prodate robu koja je u Genovi, pošto se mora plaćati ležarina i time upropašćuje cena.

Gospodju Stefanovićku, Kralja Aleksandra 82: Oglas pročitali, poslali. Vaš muž pisao, zdrav.

Gospodju Micu Popovićku, Resavska 21: Karte iz Pešte, Beča primili, pisali nebrojeno puta. Jeste li primili pismo poslato Hotel „Post". Djeca pišu, zdrava su. Gospodin Mika Ptakodje na starom mjestu. Srdačan pozdrav.

Josifa Matkovića: Vaš sin zdrav. Pisao. Novac primio.

Gospodju Zorku, generala Miloša Vasića, Kruševac: Gospodin general zdrav, piše često, moli da mu se češće javljate, brine za vas, pisala sam vam više puta, kako ste sa zdravljem? Pozdrav.

Gospodju Bogatinčevićku, Beograd: Vaš brat Ćeda u Parizu, sestra Mara sa djecom u Nici, brat Milan u Marseilju, svi zdravi.

Radovana Blagojevića, biv. predsjednika Velike Moštanice, okrug beogradski: Tvoji sinovi Živko i Milorad zdravi na Krfu. Živan preminuo je prije mjesec dana u Solunu. Ćeda Kostić.

Gospodju Katarinu Mladenovićku, kafana „Kičevo", Niš: da izvjesti gospodina Josimovića, koji je sa ženom zdrav u Engleskoj, kako su: ona, muž, otac, Milutin, Živka, Rada, Tisa i Voja.

Gospodju Polu Maznićku, doktorku, Lebane ili Leskovac: da javi kako je sa djecom. Gospodin Josimović su ženom, Vuka sa mužem, Joca svi zdravi.

Milenka Dimitrijevića, Skopljanska 18, Beograd: Ljubomir Stanivuković zdrav.

Gospodju Hristinu Grbić, Budimska 32: Gospodin Grbić zdrav, traži opširan izvještaj.

Gospodju Lenu Vojvode Stepe Stepanovića: Vojvoda zdrav, traži opširan izvještaj.

Gospodju Danicu Jovičić, Čačak: Gospodin Jovičić zdrav, traži opširan izvještaj.

Vukadina Martinovića, Njeguševa 25, Beograd: Milan Maksimović i Živko zdravi, mole za izvještaj o vama.

Gospodju Lenu Konstantinovićku, Bogojavljenska 16, Beograd: Vaš sin p.pukovnik Voja zdrav.

Gospodju Jelenu Simića, kuća poč. Slagatera, Čuprija: Gospodin Simić zdrav na Krfu, brine za vas i porodicu.

Gospodina Sotira Popovića, Generala Bojadžijeva ul. br. 3, Niš: Vaša ćerka Rosa, sin Mita, Aleksandra sa djecom i cijela porodica Harisiades zdravi u Atini, mole za izvještaj o vama, kućama i radnji. Javite Venceslavu Hodjeru, da mu je zet p.pukovnik Golubović zdrav, gospodji Leposavi Denčićki, da je gospodin Jordan zdrav i gospodji Mariji, da je kapetan Stevan zdrav.

Gospodjicu Leposavu Paunovićevu, Mionica—Kolubara: Vaš otac i verenik Kosta Popović zdravi i brinu o vama.

Gospodju Leposavu M. Kovačićku, Dalmatinska 9, Beograd: Milan zdrav.

Gospodju Kaju, Aleksa Dimitrijevića, trgovca iz Aleksinca: Gospodin Aleksa zdrav, brine o vama i ostalima.

Gospodju Slavku, Steve Stankovića, trgovca iz Aleksinca: Gospodin Steva i svi vaši zdravi.

Gospodju Persidu Mihajla Petkovića, Colak-Antina 64, Kruševac: Vaš suprug Mihailo na Krfu, Boža u Alžiru, ujak Jova u Solunu, Danica i Sokrat sa djecom u Atini, svi zdravi, trebate li novaca?

Gospodju Sultanu Solomon, Jevrejska 14, Beograd: Vaš muž Moša Solomon zdrav u Solunu, javite kako ste.

Gospodju Helenu Lukićku, Karadžića 2, Kragujevac: Vaš muž gospod. p.pukovnik zdrav brine za vas i sina.

Gospodju Milicu Petrović, Petrovac, srez mlavski, okrug požarevački: Vaš sin Ljubomir zdrav, moli da mu se javite.

Gospodju Leposavu Kučkovićku, bakalku, Niš: Vasa u Solunu, Slavko u Francuskoj.

Gospodju Krnjaićku, Koevesova 27, Kruševac: Dragomir zdrav na Krfu.

Gospodina Tatomira Petronijevića: Odavno se niste javili, kako ste, jeste li primili pisma od 25. maja, 16. juna i dva preko Beča? G. Jovanović javlja se često, zdrav je. Gospodinu dali smo hiljadu franaka. Gdje je vaš ortak Radović? Je li u našim kućama sve onako, kako smo ostavili. Hvala na svemu. Srdačan pozdrav. Advokat Hristodulo javlja gospodji Dr. Vase Jovanovića, advokata, da je Vasa zdrav u Marseilju. Advokat Wagner je u Nici zdrav. Javite gospodji Hristodulo (Pozorišna 20) da su svi zdravi.

Gospodji Mariki Dokići: Djura često piše, zdrav je, brine o tebi i Desi. Zašto ne pišeš, jesi li primila Djurino i moje drugo pismo. poslali smo 500 franaka. Kosta da ti daje mjesečno 300—400 kruna, a toliko će davati Djura Migriću, koji je zdrav. Srdačan pozdrav tebi i Desi.

Gospodju Đede Gavrilovića, Kosačina 1: Oglas pročitali, poslali gospodinu Gavriloviću, koji je zdrav na Krfu. Pismo poslali.

Gospodju Pere Todorovića, Sveto-savska 22: Vaš brat gospodin Žarković zdrav, pisao, novac poslao.

Gospodina Kostu Protića, Miloša Pocerca 7: Vaš zet Djura Bajalović, pisao, zdrav na Krfu. Moli za izvještaj o cijeloj porodici.

Gospodju i gospodina Gligorija Antića, Makedonska 29: Sa bolom javljam, da je vaš sin Svetislav preminuo marta mjeseca na Krfu. Sin Jovan zdrav, sahranio brata, podigao divan spomenik, dvije fotografije groba poslali smo.

Gospodju Armenulicku: Zdravko dobro, piše često, moli za 260 franaka, da nabavi odijelo za marinsku školu, gdje će skoro stupiti. Pozdrav.

Joftu Ugričića: Vaša žena sa djecom i sestrom Ružom zdrava u Nici.

Gospodju Radisava Delića, Glavna ulica 109, Kragujevac: Oglas pročitali, poslali.

Gospodju Branka Zečevića, Kragujevac: Gospodin Zečević u Nici. Ilija Ristić u Solidnu zdravi, jeste li primili moje pismo.

Gospodju Olgu Vase Kneževića, okružnog blagajnika, Zaječar: Vasa zdrav na Krfu, sin Dragutin u školi u Francuskoj.

Gospodju Spasu Bražićevićku, apotekaricu, Boljevac: Gospodin Milivoje zdrav, piše često, brine o vami i djeci.

Gospodju Dragu Bogosavljevićku, Natalijina 9, Kragujevac: Vaš muž Branko sa ocem Dragutinom, zdravi.

Pisali zdravi su i mole za izvještaj.

Klarisa, pukovnika Dušana Vasića da joj se jave roditelji.

P.-pukovnik Nikola Deroko: pita treba li majka novaca.

Pukovnik Filip Kovinić: poslati pismo preko Save Djordjevića, Skopljanska 16.

Dragoljub Komarčić, sveštenik iz Zaječara u Nici.

Dasa Aleksić u Nici.

Dušan Marjanović, bivši depozitar ministarstva vojnog.

Radenko Veselinović, trgovac iz Valjeva.

Mihailo Atanasija Marković a iz Aleksinca.

Lambra Dimitrijević, trgovac iz Smedereva.

Petar Hadži Nešić u Volosu, pita za radnju.

Jovan Popović, sveštenik iz Aleksinca, ulica Krauček.

Milorad Vasić, kožarski trgovac, Beograd.

Petar Anastasijević, šef stanice. Oglas poslat.

Dušan Djordjević, firma „Djordjević", Vranja, Leskovac.

Mladen Radosavljević, trgovac, — Čačak.

Bogdan Janković, poslanik iz Valjeva. —

Mitar Tučić u Lionu, oglas primio, traži novaca.

Steva Stamenković, sudija, moli Tomicu Zafirovića, Antanasa Rakovca, Haritone Miljkovića, trgovce iz Vranje, da ga oglasom preko „Beogradskih Novina" izvjeste o njegovom bratu Gligoriju i ostaloj familiji iz Sobine i zetu Djoki Panji. 18563-8

G. Andri Todoroviću, upravniku pošte na Krfu. Izvještavamo vas g. Todoroviću, da se mi, dolje potpisani poštanski službenici nalazimo u Beogradu i molimo vas, da podestvujete kod nadležnih, da nam se ispošlje novac, na ime naših plata. Radivoje P. Savčić, poštar, Takovska ulica br. 36; Cveta Radosavljević, poštarka, Kočina ulica broj 9; Dimitrije Petrović, Gundulićeva ulica broj 10; Svetozar Popović, Vidinska ulica br. 42; — privremeni kondukteri: Gjorgje Alimpić, Bitoljska 6, Života Ristić, Katanićeva 9, Stevan Pajić, Ružina 3; služitelji: Petar S. Stojanović, Niška 35, Dragutin Milojković, Kopaonička 5, Petar Petrović, Miloša Velikog 61, Petar P. Stojanović, Bulbulder 10, Milan Cvetković, Gjušina 14, Radomir Gjokić, Bitoljska 18, Stevan Milošević, Vidinska 15, Svetozar Kelić, Miloša Velikog 1, Uroš Mijatović, Miloša Velikog 44, Gjorgje Vojvodić, Kočina 45, Vasa D. Gjorgjević, Knjaginje Ljubice 26, Mihajlo Petrović, Hadži Popovac, Blagoje Jovanović, Katanićeva 3, Ilija Bogdanović, selo Leštane — pošta Beograd; Svetozar Protić, dijurnista Min. Gradjevina — P. T. odjelenja, Donja ulica 10, Serafin Spasić, Kosovac, Kičevska 10. 18886—8

Gosp. **Milošu Savčiću,** ingenieur-u, Ženeva, Hotel „Post". Kod Prometne Banke imam uložen novac po knj. br. 108/zl. Pa kako banka ne izdaje sad novac, a ja nemam nikakovih drugih sredstava za život, to se vama obraćam gospodine, sa najučtivijom molbom, da mi akonto mog uloga pošljete jednu veću sumu, da vam ne bih više dosadjivala, na čemu vam unaprijed veoma blagodarim. Poštuje vas Danica P. Markovića, rodj. poč. Nauma Nikolića, Kralja Milutina ul. 5. 18834—8

Ćiri Vasiću, Solun. Molim te Ćiro, pošlji mi novac, ja sam sa djecom zdrava. Soka je primila poslati novac od Ljube i veoma se obradovala, što je doznala da je zdrav. Ljuba neka se ne brine, Soka je zdrava u starom stanu i po malo radi, samo neka joj češće piše. Novakovićevi zdravi. Pozdravljamo vas, Sofija i Angelina sa djecom. Saborna ul. 43. 18837—8

Radoslavu Agatoviću, Nica. Molim te, Rado, pošlji od Perine penzije, koliko je moguće. Njegova je priznanica br. 1167. Pera je ozbiljno obolio, a mi smo bez sredstava za život. Zato pošlji što prije. Novac šalji na moju adresu. Persa je u Nišu. Zaši gore, Ljubiša u Heinrichgrünnu. Raspitaj za Bobinu platu i pošlji, da se ne mora obraćati ni na koga. Zašto se Miloš lično ne javi? Lenka moli, da joj se pošlje od penzije, kolko je moguće. Broj priznanice 2577. Sve vas pozdravljaju, tetka Dara, Boba i Lenka. 18838—8

G. Gjorgju Radojloviću, Ženeva. Učtivo molim, da mi se izvoli poslati trećina od mog novčanog primanja (god. 3150) po spisku broj 1292, jer mi je duža bolest povećala i inače veliku materijalnu oskudicu, u kojoj se s familijom nalazim. S osobitim poštovanjem, Sava Krdžalić, pens., Vojvode Milenko ul. 14. 18839—8

G. NIKOLI PETROVIĆU, Ženeva. — Novac u šest puta dobila sam, a tako isto deda i mama u dva puta. Tvoje karte od septembra primila sam. Pišem ti često preko poslatih adresa. Terzićevi i mi zdravi smo. Dani šaljem novac još od marta. Moji pozdravljaju tebe, ujku, Ljubicu, Dragišu i Sibina. Piši. Ljubi te mnogo tvoja Olga. Čačak. 18866—8

ZORICHER BUREAU, za Marinka Petrovića, profesora, Serbe au lycée Rochefort sur-mer, France. — Dragi Marinko! Šta je s' tobom? Očajna sam. Javljaj se kartama i ovim putem. U oskudici sam odavna, zdravlje gubim. Depešom novac pošalji. Vole te tvoji Jovanka i Slobodan. Rathausstrasse No. 9, Kruševac. 18843—8

ZORICHER BUREAU. — Molim Društvo, da izvjesti moga muža Spasoja Petrovića vojnika željezničke čete, skretničara stanice Ralja, da smo zdravi i da sam novac u četiri puta primila. Neka mi stalno šalje, jer sam u velikoj oskudici, a nikakvu pomoć ne primam. Neka odmah telegrafski javi Savi, da pošalje Nati novac, jer zbog oskudice gubi zdravlje. Spasi i Savi mnogo pozdrava a društvu zahvaljuje Julka Petrović, Šumatovačka 52, Beograd. 18844—8

G. MITI RADOVANOVIĆU, Ženeva. — Molim vas lijepo, izvolite me izvjestiti, da li je živ i zdrav moj sinovac Vitomir Cvetić, vojnik I. čete, I. bataljuna, XII. pješad. puka. S poštovanjem Ljubica A. Cvetić, Kraljevo. 18849—8

Gospodinu ANTONIJU STUDIĆU, Carl Vogt No. 41, Ženeva. — Poštovani gospodine! Molim vas, javite mome zetu Radmilu Miliću, da javi za moje sinove Dušana i Borivoja T. Milićevića, šta je sa njima i gdje su? Njihovo ćutanje jako me brine, svi se svojima javiše, samo oni meni ne. Kad saznate o njima, molim vas, javite odmah. Blagodari mati Dušana i Borivoja. Katarina Milićević, Studenička ul. br. 14. 18820—8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim vas da me izvjestite za moga sina Dušana Todorovića, vojnika I. čete, IV. bataljuna, IV. prekobrojnog puka, dunavske divizije, I. poziva, da se javi svojoj majci. Ljubici Todorović, udovi, Mlatišumina ul. br. 15, Beograd. 18816—8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. — Molim vas da me izvjestite za moga sina Tanasija Cvetkovića, djaka-narednika II. čete, IV. bataljuna, XIV. puka, timočke divizije, I. poziva, da se javi svojoj majci Draginji Cvetković, Mlatišumina ul. br. 12, Beograd. 18815—8

G. KOSTI ALEKSIĆU, Ženeva. — Molim vas, izvjestite moga muža Stojana Radovanovića, trgovca iz Valjeva, da sam sa djecom zdrava i da dobijam njegove karte. Stanimir je u Beogradu. Za nas da ne brine, samo neka pazi na sebe i neka se i dalje javlja. Neka javi za Žiku Gligorića iz Osečine, da li je živ i zdrav. Njegovi svi u Osečini zdravi su, brat mu je kod kuće. Sretena Kovača svi su zdravi. Stojana pozdravljam a vama blagodari Leposava Radovanović, Valjevo. 18799—8

JOSIFU KOSTIĆU, Avenue du Mail No. 4, Ženeva. — Dragi Bato! Primio sam tvoje pismo od aprila. Molim te, da mi pošalješ odmah 600 kruna, manje mi nije pomoženo, to je onaj dug od grožđja, što smo zajedno radili. Ostao sam bez ikakvih sredstava za život, otvorio bih dućan da radim zajedno sa ženom. Adresu staru znaš. Pozdravlja te mnogo tvoj poslovni, verni prijatelj Mile Todorović, Beograd. 18859—8

G. STEVI ACIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas dostavite mome sinu Milanu Kovačeviću sljedeće; na čemu vam unaprijed blagodarim: Dragi i mili sine Milane, posije skoro godinu dana dobismo nekoliko riječi od tebe preko gospodina Acimovića; Srecna sam sto ste svi zdravi, vasa mama brine i očajava za vama. Sta je sa Branom, da li je na položaju? U velikoj sam brizi za vama, javljaj se cesce preko g. Acimovića, jer samo cu tako moci da izdržim ove teske dane. Gdje se nalazite Ti i Zarko? Desanka mu se direktno ne javlja, zato molim te javi mu opsirnije o svima. Mi smo svi zdravi i nalazimo se kod kuće. Lela je dobro. Steva je dosao, Ratko je zdrav. Grli te i ljubi tvoja mama Leposava Bog. Kovacević. Premili i ljubljeni moj Milane, pazi na svoje zdravlje, na nas ne brini, javljaj mi se, moli te grli i ljubi tvoja Dragica Kovacevic, Obrenovac. 18871-8

G. DRAGOLJUBU RADOJLOVIĆU, Geneve. Učtivo vas molim, da poradite, da mi se posije od mog primanja na ime penzije i potpore koliko je moguce vise, jer sam u oskudici, posto nisam primila nista od januara ove godine. S poštovanjem Kosara Mil. Djurdjevic, penzionerka, Beograd, Mutapova ul. 23. 18850-8

MOŠA KARIĆ, Geneva. Kartu tvoju iz Badena slucajno sam citao. Milo mi je, sto si fala Bogu zdrav, vidim da se korespondiras sa Isakom. Ja sam u maju mjesecu ov. god. poslao Isaku 2000 kruna preko njegovog suraka Samuila iz Beča. Odgovor o prijemu novca nisam dobio, izvjesti se od njega da li je taj novac primio i javi mi ovim putem, kako se nalazi i gdje je. U Nisu kao i u Beogradu nalazimo se svi zuravi. Pozdrav Bencion J. Bencion, Vatrogasna No. 20. 18842-8

G. ZARIJU POPOVIĆU, Ženeva. Obraćamo vam se molbom, da nam od našeg primanja pošljete po 700 kruna, jer nam je preko potrebno. Ljubici Spasojevicevoj, uciteljici iz Smedereva, Palanka, velika Krsna i meni. Unaprijed vam blagodarimo obe a vas i Nelju pozdravlja i postuje prija, Mileva Obradoviceva, uciteljica, Strassburgerstrasse 30, Smederevo. 18881-8

G. MAX DEMAJO, Lausanne, Rue Beau Sejour 24. Veoma sam vam zahvalna na izvještaju o mome mužu i bratu. Molim vas izvjestite Misu Alkalaja: Da smo hvala Bogu zdravi, djeca idu u školu, mali je već proodao. Obradovale nas je, da ti dobro ide, mi imamo još malo troška, pa ako ti je moguće pošalji što. Avram nek se javi i ima li novaca, najci je dobro, brine za brata iz Amerike, nek pošalje adresu bratovljevu. Pozdravlja ih sve mnogo. Veoma blagodarna na trudu, pozdravlja Lenka Alkalaj, Jovanova ul. 18828-8

Birou Djordjević, za Milana Minića, Paris. Draga Jelo! Tvoje pismo prije 5 dana, jako nas je obradovalo, a tako i tetka Maricu. Za njih ne brinite, oni su ovdje i često nam se javljaju. Molim te Jelo, zauzmite se ti i Lerja, da o Bori što doznate i odmah nas izvjestite, jer smo već u očajanju. Sve vas pozdravljamo, tvoja sestra Kaja Josimović, Bosanska ul. 65. 18813-8

G. OBRADU NIKODIJEVIĆU, Carl-Vogt 73, Ženeva. Za Svetozara Nikodijevića, sanitetsko odjeljenje IV. prekobrojnog puka. Dragi Svetozare. Tvoju smo kartu primili, koja nas je mnogo obradovala. Mi smo svi u kući zdravi, Tihomir je kod kuće, piše nam češće, da ne brinemo. Javi Živku Stefanoviću, da su njegovi svi u kući zdravi i da mu je brat Milivoje kod kuće i on da se češće javlja, da ne brinu njegovi. Pozdravljaju ga svi mnogo, a ti primi pozdrav od nas sviju tvoja Jelena. Gospodinu Obradu zahvaljuje Jelena Nikodijević, selo Mladenovac. 18819-8

Kao mati u veoma sam velikoj brizi, jer do danas ništa o svome sinu Dr. TODORU PAVLOVIĆU, pješ. potpukovniku i komandantu 3. puka II. poziva ne doznah. S toga se obraćam dobrim ljudima, drugovima i poznanicima, da me, ako što znaju u što kraćem roku izvjeste, na što će im brižna mati veoma zahvalna biti. Mileva Pavlović, Resavska 74. 18812-8

Jovanu Premoviću, Ženeva. Primila sam sa zahvalnošću i treću pošiljku novaca preko Wiener Bank-Verein-a, od moga muža Dušana A. Krstića, rez. pješ. kapetana I. klase, XX. puka, I. poziva. — Molim vas da mu dostavite slijedeće: — Dragi Duško! Čestitamo ti nastupajuće Krsno ime i želimo ti najljepšu sreću i zdravlje. Molimo se Bogu da nam te i u buduće poživi. Čuvaj sebe, gledaj da nam se uvijek javljaš i redovno novac šalješ, jer samo tako život ćemo održati. Djeca te uvjek pominju i ljube ruke. Toplo te pozdravljaju i grle Žarko, Ratko i ostali. Julijana Djordjević, Krstić, učitelj. Šumatovačka ul. 2. 18817-8

Biro Djordjević, Ženeva, za Savu Dimitrijevića, Ajačio — Korzika. Dragi Savo! Mi smo svi hvala Bogu zdravi, koje i tebi želimo. Tvoju kartu od poč. juna dobili smo u kojoj pišeš, da ti se preko „Beogradskih Novina" javimo. Mi smo ti se jedan put preko istog lista javili, pisali smo ti preko Crvenog Krsta i preko Švajcarskog presbiroa, ali od tebe nema ništa. Prije dve nedjelje sam ti poslala Darinu sliku, mislim da ćeš dobiti. Kocinov prijatelj javlja, da su Dragiša i Dragić zdravi, tako isto javlja Radovan Lomić, za našeg Milorada, da je zdrav, za koje mu blagodarim. Šta je sa Vesom, njegova žena Bosa pita, jer ni do danas nije dobila od njega ništa. Kako ti živiš? Imaš li novaca? Daru sam iz Niša dovela maja mjeseca, ona vrlo dobro izgleda, za koje imam blagodariti gospodji i gospodinu Netoviću koji su ukazivali roditeljsku njegu. Novac koj si poslao oktobra mjeseca prošle godine g. Netoviću, nije dobio u vrednosti od 500 dinara. Mi smo svi zajedno u našoj kući, ja, Dara, Draga, prija, Raško, Mileva i mala Vojislava. Tvoji su svi zdravi, kao i Milutin i Zaričevi. Javljaj se češće, da ne brinemo. Primi sa našima tople i srdačne pozdrave od sviju tvojih, a najviše od Stane i Dare. Arandjelovac. 18818-8

G. Josifu Jovanoviću, Ženeva, Rue de Vieux, Grenadiers 17. Vaš oglas u „Beogradskim Novinama" od 24-X. ove godine, u kome mi javljate za moga muža Životu Lazarevića činovnika, pročitala sam i vrlo sam vam zahvalna. Ja vas lijepo molim, da mu dostavite, da sam sa mojima zdrava i da nam je novac vrlo potreban. Neka Života javi šta je sa mojim sestričem Dragoslavom. Zahvaljuje vam na dobroti, Zorka Lazarevićka, Palilula broj 11., Kragujevac. 18821-8

Jovanu Jovičiću, Ženeva. Mnogo smo vam zahvalni, na poslati nam izvještaj, molimo vas, da i ovaj oglas dostavite Aleksi Brkiću, učinjene troškove priznaću vam: Dragi Aleksa mnogo si me obradovao, kad sam dobio izvještaj, da su mi braća i ti zdravi, tvoji i Jakovljevi mnogo su srećni, kad ste im zdravi, za njih ne brinite, svi su zdravi, javi mi, jesu li zdravi: Milutin Cvetković i njegov sin iz Pridvorice, (Caninog pašenoga); Ljubu O. Milovanovića, terziju, njegovog šuraka iz Svilajnca; Dragoljuba Stanisavljevića, vojnika profijant kolone II. odjeljenje II. poziva, VIII. puka; Žiku Andrejevića, Nešinog, njegovi su zdravi; Novaka Nikolića, opančara, vojnika željezničke čete, njegovi su zdravi, mnogo se brinu što im se ne javlja; Savu Žive Vasića, kolara, njegovog šuraka Dragoljuba Matića iz Junkovca, vojnika IV. eskadrona, III. konjičkog puka; Dragića Milovanovića, šustera, Stevu, Kuzmana Beljića, žandarma iz Cerovca; Radomira M. Ristića i Radenkovog sina, Milan je kod kuće u Žabarima sa familijom; Vasa Stošić furundžija sa familijom javlja sinu Canetu, da su zdravi. Pozdravlja sve vas, Miša Matić, Palanka. 18822-8

Boško Damnjanović, Ženeva. Molim te, Boško, dostavi Mirku ovu anonsu: Moj dragi Mirko, raduje me kad si zdrav, bila bih bezbrižnija i zadovoljnija, kad bi se lično i opširnije javio. Pisah ti već, da sam još u Kruševcu, kad sam htjela doći tebi, dobila od Karde 150 kruna. Nudio mi je i više, ali meni tada nije bilo potrebno. Čudi me to pitanje! Kum mi šalje redovno. Od mame novac nisam dobila, jer ne znam da li i ti zaista i koliko šalješ. U buduce šalji na moju adresu. Ti i Voja, pošaljite nam odmah novac, jer nam je neophodno potreban. Mama je dobila 176 kruna. Da li je to Voja poslao? Pošaljite svi troje svoje fotografije, uželeli smo vas se mnogo. Zvoniša je veliki već, razume sve i često pominje: „tatu dušu svoju". Poslaću ti ja svoju i Zvoniininu fotografiju. Tebe, Voju i Vladu pozdravljamo ju". Poslaću ti ja svoju i Zvonišinu fotoma ti, Boško, mnogo blagodari i moli za skori izvještaj o Vladi, a naročito Voji. Brine za njega mnogo. Pozdravljamo vas svi. Mica M. Damnjanovića, Kursulina ul. broj 46. 18827-8

G. DRAGOLJUBU STOJANOVIĆU, krojaču, Rue de Berne 11 Ženeva, za Živka Dinića trgovca iz Azanje. Učtivo molim da mu dostavite slijedeće: Čudimo se, da ste se tek sada javili. Mi smo svi zdravi osim jednog djeteta. Miliji kaži, da mi odmah pošalje 4000 kruna. Novac neophodno potreban. U Azanji sam već 6 mjeseci. U Beogradu je kuća propala. Rada sam da idem kući zbog djeteta. Lena je kod kuće i ima radnju Odmah pišite i javite koliko ste mojih oglasa primili, ja sam se javljala 6 puta. Pozdravljaju svi. Natalija M. Dinić, iz Azanje smederevske. 18808-8

G. RISTI TOPALOVIĆU, Ženeva. Za Aleksandra Paunkovića. Dragi Bato! Već ima dva mjeseca kako se nisi javio, što nam jako zadaje brigu, a naročito mama stalno plače i brine za tebe, brinem se još više što znamo da si pažljiv i da imaš mogućnosti da se bar svaki 10 dana javljaš, javljaj se češće i ako kako možeš pošalji tvoju sliku, jer je godina i dva mjeseca kako te vidjeli nismo. Tvojoj slici radovali bi se kao kad bi tebe lično vidjeli, kako i na koji način novaca da ti pošaljem ili uzmi od gospodina Delimirovića ili od koga od naših javi da ovdje položim njihovoj familiji. Ljubica je još u Nišu piše češće, ali joj novaca ne mogu nikako slati, jer za tamo ne prima pošta. Mi smo na Ubu svi dobro, Pajče i Dragi veliki su i po sto puta ljube svog milog čiku i žele da im se živ vrati natrag, Bato raspitaj za Svetu Milkinog brata, šta je sa njim je li živ, nikako se ne javlja, gdje je Djoka, Leka, braca Raša kao i ostali naši. Obrati se Risti Topaloviću za pomoć ako ti treba i pozdravi ga, tebe i sve naše ljubi tvoj bata Jakov Paunković, trg., Ub. 18809-8

Mihajlu O. Gluščeviću, Paris. Kao prijatelj vašega pokojnog oca — molim, da poradite na isporuci bar jednoga dijela neprimljene plate. U nevolji sam. Primih zaključno do oktobra prošle godine. Unaprijed hvala i srdačno pozdravlje, Nikola Marković, presbirovski činovnik, — Kralja Milutina ul. 7., Beograd. 18824-8

G. ACI DINIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. — Molim, javite mome ocu Radoslavu J. Martiću, majoru V. puka, I. poziva, da sam sa sestrom dobro, i da odmah pošalje bar 1000 kruna vama, a vi meni ispratite, pošto zadržite sebi za troškove. Oca mnogo pozdravljaju potporučnici gg.: Felba, Moičević, Mihailović, Cvijić i Ćović. Sa njima se dopisujem, zarobljeni su. Moga uvijek nježnog oca i Batu mnogo, mnogo pozdravite i recite im, da jedva čekam, kad će doći taj sveti momenat, da ih opet ugledam. Unaprijed blagodari Bosiljka Rad Martićeva, student, Valjevo. 18798—8

JOVANU DJURIČIĆU, Ženeva. — Dragi brate! Molim te, uzmi novac po knjižici Beogradske Zadruge, knjiga 2, list 1561, za moju koleginicu Andju Steve Ilića iz Pirota, i njeno primanje. Ispošlji što prije, velika oskudica. Adresa: Prote Mateje 65. Primila sam poslati novac. Hvala. Svi smo zdravi. Sve pozdravljamo i ljubimo. Danica Ilićka, Ratarska ul. br. 37. 18778—8

Gospodinu LJUBI DIVADOVIĆU, minist. prosvjete. — Novac sam primila i potrošila. Zora sa djecom kod mene, javi Jovici. Svi smo zdravi. Kaja. Leskovac. 18773—8

G. DJORDJU RADOJLOVIĆU, Ženeva. — Molim vas, da me izvjestite o mome sinu Franji Zorčiću, pisaru blagajne kragujevačkih rezervnih trupa u Čačku. Unaprijed blagodari Agna Zorčić, Bahnhofstrasse No. 38, Leskovac. 18772—8

G. Steriji Bodi, Ženeva. Molim vas saopštite Veliboru Dragaševiću, ovu sadržinu: Mili naši Velibore i Dragore! Čestitamo vam našu slavu, molimo Boga za zdravlje sviju nas, žalimo i teško nam je, što smo odvojeni, te ne možemo zajednički da je provedemo. Velibore pošalji mi novac, jer mi je potreban. Grlimo vas i ljubimo i molimo, da nam se češće javljate. Duša, Belka i Vita Dragašević, Miloša Pocerca ul. 24. 18943-8

Djordju Radojloviću, Ženeva. Molim vas, da me najbržim putem izvjestite o mome mužu Marku B. Markoviću, artiljerijskom pukovniku, o kome od jula mjeseca nikakvoga izvještaja nemam, a u velikoj sam brizi. Njega izvjestite, da mi novac što prije pošalje, kao i da mi se javi preko „Beogradskih Novina. Blagodari vam. Ljubica M. Marković, Makenzijeva ul. 24. 18940-8

Anti Janoševiću, Ženeva. Zahvali u ime moje g. Ružici Milovanović, na čiji sam račun primila od Wiener Bank-Verein-a 290 kruna. Zamoli, da me se što skorije opet sjete. Mi smo zdravi, za nas ne brini, gledaj sebe i piši kako ti je. — Ljubi te mama i Dara Janošević, Studenička ul. 24. 18937-8

G. Aci Andrijeviću, sudiji, Ženeva. Molim za izvješće, da li su živi: Djurdje Ilić, vojnik 4. čete, 3. bataljuna, VIII. puka, dunavske divizije, I. poziva, iz Slanaca, sreza vračarskog i Dimitrije Jovanović, vojnik 1. čete, 2. bataljuna, VII. puka, iste divizije, III. poziva, iz Leštana, istog sreza i okruga, koji se do sada nisu javili. Prvoga traži snaja Mirjana, a drugog žena Milojka. Ljub. Janaćković. 18935-8

G. Aci Andrijeviću, sudiji, Ženeva. — Molim za izvješće, da li su živi: Petronije i Svetozar braća Jeremići, vojnici II. eskadrona, IV. konjičkog puka, I. poziva, iz Velike Moštanice, sreza posavskog i da jave, šta je sa čiča Milojem. Živojina Starčevića, vojnika II. bataljuna, VII. puka, dunavske divizije, I. poziva iz Vrčina, sreza grčanskog, traži, da se javi žena Natalija, a prvu dvojicu mati, Milica. Ljub. Janaćković. 18934-8

G. Dr. Jevremu Žujoviću, Ženeva. — Molim vas, da me izvjestite za moga muža Mihajla Miloševića, muzikanta u penziji, da mi se javi i po mogućstvu, da mi pošalje što prije novaca, pošto sam u velikoj bijedi i nevolji sa dvoje djece. Beogradska ul. 10. Beograd. Ponizna Spasenija Milošević. 18932-8

Gdji **Dr. Mariji Vučetić,** Lausanne, an de Rumine 5. Molim vas tetka Marija, izvjestite željezničku direkciju, da mi ispošlje jednu sumu novaca, akonto plate moga muža Save Jovića, konduktera V. klase, ili uloga kod iste zadruge, pod br. 882., u velikoj sam oskudici. Unaprijed vam blagodarna Angelina Jović, rodj. Konstantinović, Resavska ul. 84. 18931-8

Mihajlu Bokonjiću, Ženeva. Kartu sam dobila, hvala. Budi tako dobar, javi Miloradu, da sam bolesna, novac odmah neka pošalje. Molim te zauzmi se, da novac što prije dobijemo. Novac na Prokuplje poslat nisam dobila. Pozdravlja te tvoja prija Ljubica M. Raškovića, Jovanova ul. 55. Beograd. 18929-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim javite mome mužu Žiki Cvetkoviću, komesaru IV. poljske bolnice, šumadijske divizije, I. poziva, da sam 300 kruna poslatih preko Simićke dobila. Neka mi i u buduće šalje mjesečno koliko može, jer su izdaci veliki. Zdravo smo i srdačno ga pozdravljamo. Poštuje vas, Olga Cvetković, Sveto Savska ul 15. Kragujevac. 18926-8

Uredništvu „Kurira" Ženeva, Rue du Temple 5. Molim dostavite Ljubomiru Romanoviću, Bizerte Afrika: Po obećanju vam se javljamo, da smo živi i zdravi. — Kako ste vi? Čestitamo nastupajuće praznike. Ljube vas i pozdravljaju, Leposava, Bosa, Mila Romanović, Miloša Velikog ulica broj 78. 18797-8

G. Nikoli Tadiću, glavnom blagajniku poštansko-telegrafske blagajnice. Molimo da nam izvolite od našeg primanja poslati, jer nam je potreba: Sofija Marinković, Beogradska 29; Melanija Aleksićka, Kralj Aleksandra 106; Mileva Radovićeva, Kondina 2; Draga Blagojevićeva, Molerova 14; Ana Lazićka, Radenička 35; Sofija Koturovićeva, Cara Uroša 43; Zorka Savićeva, Smiljanićeva 63 i Darinka Petrovićeva, Gundulićeva 10. 18803-8

G. Andri Todoroviću, upravniku pošte Krf. Molimo da nam izvolite od našeg primanja poslati, jer nam je potreba: Zorka Šišmanović, Beogradska 44; Danica Vračarićeva, Kralj Aleksandrova 106; Zorka Radojkovićka, Kosovska 33; Andjelija Todorovićeva, Mačvanska 20; Milica Stefanovićeva, Ratarska 58; Živka Razumenićka, Mačvanska 33; Milica D. Nikolićeva, Mačvanska 35; Danica Jovanovićka, Prote Mateje 55; Nadežda Kukićeva, Makenzije 40. i Mica Lj. Nikolićka, Hilendarska 26. 18804-8

G. Milanu Rizniću, šefu računsko-ekonomskog odjeljenja. Molimo da nam izvolite od našeg primanja poslati, jer nam je potreba: Angelina Vasićeva, Nemanjina 24; Bosiljka Nedeljkovićeva, Kraljice Natalije 58; Danica Popovićeva, Kralj Aleksandrova 40; Sofija Mitrovićeva, Ratarska 64; Milica Petrovićeva, Nemanjina 24; Smilja Radivojevićeva, Pop Stojanova 13; Bosa Radivojevićeva, Daničićeva 2; Jelena Arandjelovićka, Molerova 25; Jelica Pantelićeva, Bačvanska 1 i Zorka Belanovićeva, Šumadijska ul. 57. 18805-8

G. Andri Todoroviću, upravniku pošte Krf. Molimo da nam izvolite od našeg primanja poslati, jer nam je potreba: Hristina Kostićeva, Poslanička 5; Draga Rajčevićka, Mletačka 8; Vasilija Kostićeva, Poslanička 5; Mara Poučkovićeva, Dečanska 29; Melanka Koturovićeva, Cara Uroša 43; Katarina Savićeva, Kosovska 23; Leposava Miladinovićeva, Kralj Aleksandrova 31; Vidosava Miladinovićeva, Kralj Aleksandrova 31; Mila Djurićeva, Kralj Milutinova 18. 18806-8

Vučku Jankoviću, Zürich. Molim te javi Dragom, da sam primila iz Ženeve 300 kruna, neka mi i dalje redovno šalje, zima ide a izdaci veliki. Zdrave smo i molimo Boga za njegovo zdravlje. Tvoji su takodje zdravo. Neka Miloje šalje Dragi, svega do sad primila 152 krune, njen nov stan: Palilula broj 22, kuća Sretena Kojića. Pošlji Dragovo pismo kao što si Miletovo poslao. Svi te pozdravljamo, — Bosa ljubi ruke tati i teči, vas oboje vole, vaša Mileva Dragutinovićka, Topličin Vjenac 1. 18810-8

M-me Desanka G. Arandjelović, Place du Cirque 3, Ženeva. Mila moja, tvoje karte dobijamo. Hvala ti na sjećanju. Poslati novac nikako nisam primila, za koji stalno javljaš. Reklamiraj, da odmah dobijem. Pišem stalno. Čestitam slavu. — Sve vas grli, Roksa Radovanovićeva. 18811-8

G. Milovanu Ristiću, Zürich — Švajcarska. Molim vas lijepo gospodine, budite tako dobri, izvjestite nas za našeg brata, jedinca, sin Nikole Ilića, državnog majstora iz Ćuprije. Živojin Ilić, vojnik I. čete, III. bataljuna, XX. pješ. puka, timočke divizije. Na adresu: Jovan Danilović, Saborna ul. 111. Beograd. 18814-8

G. **Aci Diniću,** Hotel Terminus, Ženeva. Veliko hvala na izvještaju o našem Aci. Molim, ako je moguće, da ga izvjestite, da su svi njegovi živi i zdravi u Beogradu. Pozdravlja vas, Mica Ivanović. 18904-8

Nikoli Petroviću, Ženeva, 41. B. G. Pavon. Poštovani gospodine! Učtivo vas molim, da javite mome mužu Miliću Drinčiću, da smo svi živi i zdravi i da se nalazio u Beogradu, Bitoljska ul. 59. Novac neka nam šalje na Nadeždinu adresu, jer nam je preko potreban. Unaprijed vam blagodari, Jelena M. Drinčić. 18923-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva, Case 3545. M. B. Molim vas izvijestite me za moga muža Gavru Bojovića, žandarmerijskog narednika, koji je bio sa službom u Kumanovu i sa vojskom otišao i do danas se nikako nije javio, ja sam sa djetetom zdrava u našoj kući, mnogo vam blagodari Marija Bojović, Beograd, Čukarica. 18879—8

G. **Djuri Vajfertu.** Molim vas pokorno, da mi pošaljete novaca, koliko možete, jer sam ostala bez ikakvih srestava sa troje sitne djece. Tatjana Poketi, Donja ulica broj 29. 18920-8

G. **Stevi Aćimoviću,** Hotel Terminus, Ženeva, za Milutina Jovanovića, Krf. — Molim vas poradite, da mi se iz Uprave Fondova na ime moje uložne knjižice 24 Pbr. 5781 najbržim putem pošalje 2.000 kruna, jer sam slaba i u oskudici. Pošalijte na manje sume. Javite mome zetu Milivoju, da je Vida sa djecom zdrava, samo mnogo brižna za njim. Mnogo ga pozdravite, neka redovno novac šalje. Pštuje vas Sofija P. Nikolić, Kosovska ul. 33. Beograd. 18903-8

G. **Milivoju Pavloviću,** načelniku željezničke direkcije, Krf. Dragi Milivoje! Tvoje milo pismo od konca septembra primili juče. Sretna sam kad si mi dobro. Djeca i ja smo zdravi i mnogo brižni. — Novac uredno primamo, i danas dobih uputnicu preko Lujke. Piši mi što skorije i budi iskreno pozdravljen od djece i Melanije Pavlović, Topličin Vjenac 6. 18915-8

G. **Anti Mladenoviću,** učitelju, Ženeva. Ja sa mojim djetetom najučtivije molim vas zauzmite se, da mi se prati što više novaca, akonto oje plate, jer zima ide, a mi smo u velikoj oskudici. Unaprijed blagodari i poštuje vas, Sofija Vučovićka, učiteljica iz Velesa, vila „Amalija", Djurdjevo brdo, Beograd. 18927-8

Dr. Živanu Jašiću, Ženeva. Vašu kartu dobila sam tek prije deset dana. Hvala na izjavi saučešća. I u buduće ne zaboravite djecu vašeg druga i iskrenog prijatelja. Mica Dr. M. Nikolića, Takovska ulica broj 8. 18930-8

G. **Djordju Radojloviću,** Ženeva, za Milorada Vasića. Oglas pročitala, radujem se što se ti lično javljaš. Karte nekoliko dobila i odmah ti odgovorila. Novac nisam dobila. Mama i ja zdrave kao i Sveta u Ašachu. Javljaj nam se češće, da ne brinemo, mama i ja sve vas mnogo pozdravljamo, tvoja Jela. 18936-8

Jovi Djukiću, Ženeva. Dragi Jovo! Već dvadeset dana dana ne dobijam ništa. Nemoguće mi je više pisati ti kao ranije, javi se preko novina odmah, da se ne bismo brinuli. Mala Živkica ljubi svoga dobrog papicu, takodje te pozdravljaju seja Ljubica i Milevica; piši o Marku opširnije. Voli te i ljubi uvjek tvoja Marica, Makenzjeva ul. 26. 18938-8

Djordju Radojloviću, Ženeva, za Luku Čelovica. Molim vas dostavite Luki Čeloviću, da sam do sada tri pošiljke novaca primila, i da mi odmah u najkraćem vremenu veću sumu novaca pošalje, jer mi je veoma potreban. Mileva Djukić, Makenzijeva ul. 26. 18939-8

Dana Marković, Ženeva. Draga ujnice! Tri puta smo primili novac. Juče dobismo i od vas. Svi smo dobro i često vam pišemo. Tetka Dara je ostala i dalje u Aleksincu da živi. Rosa i svi njeni dobro su, dobila je ćerčicu. Svi vas mnogo pozdravljaju. Vas, Mimicu i papu mnogo ljubi vaša Mica Vukićević. 18941-8

G. **Djordju Radojloviću,** za Tasu Donića, Marseille. Taso, novac sam primila 275 kruna. Drva i djeci obuću kupila. Gledaj u buduće pošlji opet ako možeš, pazi na adresu tačno tvoje prezime. Javi se koji put meni, znaš kako je sad meni poslije žalosti djetinje. Znaš šta za Dušana, majci javi. Gimnazije ne radi, samo Ruža ide u školu. Odgovoir mi odmah. Srdačan pozdrav od sviju Boža, Ruža i ja te ljubimo, tvoja Ljubica Donić, Zlatiborska ul. 4, Beograd. 18872—8

G. **Jovanu Premoviću,** Ženeva, Case 3545. M. B. Učtivo molim da me izvijestite za moga sina Dragoljuba Radovanovića, koji je otsutan u Madžarskoj i posljednji put se javio aprila mjeseca. U brizi sam da li je živ. Blagodarna majka Femija Radovanović, selo Resnik, Beograd. 18878—8

G. **Jovanu Premoviću,** Ženeva, Case 3545. M. B. Molim izvijestite moga muža Dušana Ristića, kočničara na željeznici, slijedeće: Da sam hvala Bogu zdrava sa djecom i radujemo se, da je on zdrav, neka mi pošalje što prije novaca, jer mi je potreban. Blagodarna Stanojka Ristić, Djurdjevo Brdo, Beograd. 18880—8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva, Case 3545. M. B. Molim dostavite mome mužu Dragutinu Bojoviću, bolničaru 3. poljske bolnice, šumadijske divizije, 2. poziva, slijedeće: Dragi Dragutine! Tvoju kartu i novac u sumi 99 kruna primila sam, mnogo sam se obradovala, kada si hvala Bogu živ i zdrav, ja sam zdrava u našoj kući. Pozdravlja te srdačno Mara D. Bojović, Djurdjevo brdo, Beograd. 18881-8

Gdji **Olgi D. Andjelković,** Ženeva. Budite dobri pa dostavite ovaj oglas g. Čedomilju M. Todoroviću: Molim vas učinite sve, da bi mi mogli poslati što od moga primanja. Penz. knjižica br. 30, za invalidu 830. U naprijed vam blagodarim Hristina Svetozara Obradovića, Prijestolonasljednikova ul. 2. 18882—8

Gosp. **Aci Diniću,** Hotel Terminus, Ženeva, za Branka Ćatića, carinika u Nici. Poštovani gospodine, dostavite ovaj oglas Branku. U naprijed blagodari Ćatićka. Dragi Branko! U velikoj sam oskudici i po mogućstvu što prije pošalji novac. Pozdravlja te mati i tvoja Katarina Ćatić, Deligradskk ul. 17. 18884—8

G. SVETISLAVU PRENDIĆU, Geneva. — Poštovani gospodine. Primila sam 138.60 kruna, mnogo Vam blagodarim na trudu. Djecu, gospodju i Vas pozdravlja i poštuje Mara Skubic, Smiljanićeva 19. 18802-8

G. Anti Mladenoviću, učitelju, Geneva. Molim te, dragi Anto, nastani da mi se od moga primanja pošalje veća suma novaca, jer sam u velikoj oskudici sa porodicom. Sa službom sam bio školski nadzornik u Novom Pazaru, a sada sam u Beogradu. Pozdravlja te Dimitrije Djordjević, Vladetina 7. Beograd. 18771-8

Jovanu R. Jovičiću, Geneve. Molim vas, blagodareći vam unaprijed, dostavite mome mužu Sveti Dragoviću, sr. načelniku u Vučitrnu, sada na Krfu, ovo: Dragi Sveto, izvještaj o tebi, kao i novac od 310 kruna primila sam. Mi smo svi hvala Bogu zdravo i dobro. Došli smo iz Vučitrna 15. juna. Nemoj ništa za nas brinuti, samo nam se što šešće javljaj. Djeca ti ljube ruku, a mi te svi mnogo pozdravljamo. Tvoja Savka, Užice. 18720-8

Gosp. **Dr. Ješi Žujoviću,** Geneve. Molim javite ovo Jovi: Dobila sam poslate pare, na Sv. Luku, a i brašno od Nikole. Za sve mnogo hvala. Da li Marija piše? Zdrava sam. Milica koncem novembra dolazi ovamo. Pozdrav, Bučovićka, Resavska ul. 13. 18769—8

Gosp. **Koči Ljotiću,** Ženeva. Dobila sam vašu kartu, mnogo vam blagodarim i molim, da mome mužu dostavite slijedeće: Dragi Božo! Karte preko Crvenog Krsta, izvješće od g. Ljotića i novac preko Wiener Banke 318 kruna primih, srećna sam i zahvalna. Zdrava sam, u našoj kući, koja je u cijelosti. Prihoda od kuće imam samo 50 kruna mjesečno, zato mi pošalji što prije veću sumu, kao i Vlaja Mici. Što se Andra ućutao, neka se što prije javi svojima. Braca Risti javi, da su njegovi kod mene u kući, brinu, neka se odmah javi. Javljaj se i ti češće, svi te toplo pozdravljaju, naročito tvoja Rosa. Vama blagodari na trudu i poštuje: Rosa B. Bogunovića, Kralj Milutinova ul. 35. 18823—8

G. **Kosti Katiću,** Lozana, Poste Restante. Hvala na izvještaju. Javite Stojanu, da su svi zdravi. Neka se Stojan češće javi. Pozdrav od vaših i porodice Danić, Deilgradska ul. 5. 18825—8

G. **Milici Marjanović,** Požarevac. Stojan se javio, zdrav je. Mi smo zdravi. Pišite. Ako vam je moguće, pošaljite nam novaca. Pozdrav Danić, Deligradska ul. 5. 18826—8

Srpskom Konzulatu u Genevi Švajcarska. Molim vas lijepo, učinite mi da dobijem novac na moju penziju — nevolja je velika. Penziju nisam primila od septembra prošle godine — primala sam u sumi od 109 din. i 66 para a broj knjige je 1679. Pomozite mi jer sam u očajanju. Marija Lazara Nikolića, Vidinska broj 10. 18758

G. **Jovanu Premoviću.** Ženeva, za Stevana Stevanovića, poručnika 15 pješ. puka. Svi smo živi i zdravi. Otac je novac primio. Ja odlazim u Zaječar. Javi se preko bugarske narodne banke u Zaječar. Tvoja Persa. 18741-8

G. **Arsa Pešić,** No. 28.096 u Alžiru. Ja sam izvješće i karte od tebe primila i sa djecom sam živa i zdrava. Marija Pešić, Sedam-Kuća No. 13. 18725-8

G. **Strahinji Jagodiću,** Hotel Terminus, Geneve. Molim vas uputite ovaj oglas Miloradu Coliću, vojniku zanatlijske čete drinske divizije II poziva: Tvoju smo kartu primili i mnogo smo se obradovali, što si živ i zdrav. Mi smo svi živi i zdravi, javljamo ti, da si dobio kćer pred Djurdjevdan, ime joj je Nada. Živorad se javio iz Austrije. Pozdravljaju te svi tvoj brat Filip Colić, Vragočanica Valjevo. 18749-8

G. **Elisaveti Jov. Čolića,** Zaječar. Već sam ti nekoliko puta pisala, a odgovora nikakog od tebe ne dobih. Šta je s vama, kako su deca? Javi mi odma. Jovan je poslao novac za tebe i pita kako ste. Pokušavala sam na sve moguće načine da ti taj novac pošaljem, ali ne mogu. Gledaj, te pošlji koga za novac. Pozdravlja sve Sultana Tod. Atanasijevića, Kragujevac. 18643-8

Gospodji **Cani Nastasa Petrovića,** Nica. Molim vas lepo, budite tako dobri i zamolite gospodina Nastasa, da poradi za Veljino primanje; Velja nije kod kuće pa sam u novčanoj oskudici. Za kuću ne brinite, sve je dobro. Nadam se da će te mi ovo učiniti, zašto ću vam biti veoma zahvalna. Pozdrav svima Nina V. Petrović, Sarajevska ul. br. 13. Beograd. 18711-8

G. **Djordju Radojloviću,** Geneve. Molim da izvjestite Milorada M. Vasića, vojnika na Krfu, ovo: Tvoj izvještaj preko „B. Novina" pročitao sam. Svi smo zdravo. Novac, koji si poslao, još nismo primili, zato reklamtraj. Jela je došla u polovini januara kuci. Za radnju se nemoj sekirati, čuvaj zdravlje, ono je najpreče. Ako možeš, pošalji Jeli troška. Ona ti često piše. Sveta je u Austriji. Raspitaj za sve naše, pa javi. Pozdrav ti sa svima našima od Jele i nas ostalih. Tvoj Milovan A. Vasić, Makenzijeva 32. 18687-8

G. **Dušanu Jankoviću,** apotekaru, Zeneva. Molim te javi Iki, da smo svi zdravi. Za njega mnogo brinemo. Dobili smo prije nekoliko dana njegova tri pisma i kartu od rodjen-dana. Jagodić nam je javio, da mu je Ika novac poslao. Od Ike smo do sada dobili 730 kruna preko Wiener Bank-Verein-a. Neka nam više novac ne šalje Ika neka pita Dragog kojim je putem poslao Kaji, novac: ona još nije primila. Mnogo ti blagodarim na izvještajima o Iki. Svi primite mnogo pozdrava od vaše Mileve Birčanin. 18750-8

Peri Kušakoviću, Geneve. P. g. Pero! Moj brat Miloš Dejanović javlja mi se iz Afrike i traži da mu novac pošaljemo preko vas. Ali pošto je odavde apsolutno nemoguće novac poslati to mu javite neka uzme od nekog našeg prijatelja a ja ću njegovoj familiji ovdje položiti. Snaja je zdrava kod prijatelj Velje, ne brini ništa, svi smo zdravi. Mnogo ga pozdravlja sestra Julka D. Dašić, Ub. 18692-8

G-dji **Desanki Arandjelović,** Geneva. Suisse „Place de Cirgue" 3. Učinite mi dobrotu i izvjestite se za moga muža Milivoja Milića i za moja dva brata Despota Milivojevića, uč. VIII r. i Milivoja Milivojevića, uč. VI raz. dozuala sam da su obojica na Korzici u Ajačiju, ali dobih izvještaj sa drnge strane, da je moj stariji brat Despot umro u Marselju. Unaprijed vam blagodarim na vašoj dobroti. Mila Milić, Smiljanićeva 26. Beograd. 18717-8

Rista Purić, student medic. Geneve. Dragi moji sinovi i mila braćo. Sa najljepš im roditeljskim i sestrinskim željama čestitamo vam slavu Sv. Arandjela Mihaila, da je što prijatnije provedete, moleći se milostivom Bogu za vaše zdravlje sreću. Sa zdravljem smo svi hvala Bogu dobro, o nama ne brinite. Ovih dana smo imali nekoliko jih karata i pismo od 5-X. Novac i dalje traži od tvojih prijatelja, jer ovdje polažem njihovima. J. sa Milošem, Antonijem i Tomom smo kod kuća. Mnogo vas pozdravljaju i ljube vaši roditelji i sestre. Vaso Purić, Valjevo. 18737-8

Mih. Il. Ristić, - Čačak.

G. Djoki Kostiću, Ženeva. Lijepo vas molim da izvjestite moga muža Dragoljuba S. Ocokoljića, rez. kapet. XX. kadrov. puka, da sam sa djecom i majkom zdrava i neka za nas ništa ne brine. Novac koji mi je poslao u 146 kruna primila sam. Pozdravite ga. Ako možete da saznate za moga brata Stevu Piletića, upravnika pošte u Prizrenu, mnogo vas molim izvjestite me. Poštuje vas Stojanka D. Ocokoljića, Guča — Mirosaljci. R. 383

G. Djoki Kostiću, sudiji, Ženeva. Molim vas primite moju zahvalnost na vašim izvještajima o mojima i dostavite slijedeće mome deveru Srećku Tešiću, na Korzici: Zdravi smo. Saznala sam za Spasojev put, i od njega primila četiri karte iz Bergena i Londona. — Ovdje ni na koga ne računajte, već meni novac pošaljite. Sve vas mnogo pozdravljaju, majka, djeca i Zora Sp. Tešića, Čačak, Kövess No. 50. R. 384

G. Djorđju Kostiću, Ženeva. Molim vas lijepo dostavite Milji slijedeće: Dragi Milija! Tvoja karta datirana 25. jula veoma me je veselila. Srećna sam kada si ti dobro i zdravo. Za nas ne brini. Mi smo sa svim dobro, kao i majka u Slatini. Ako možeš javljaj nam se češće, da ne brinemo. Ako ti je moguće pošalji fotografiju. Mnogo i mnogo te pozdravljaju i vole mama, majka, Vercia, Bulkica i tvoja Ljubica. G. Nasta sa djecom dobro je. Poštuje vas Ljub. Mil. Vučetića, Guča — Kotraža. R. 385

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva. Molim lijepo za izvještaj o Cvetku Veličkoviću, rez. kapetanu I. klase, 1. čete, 2. bat. 3. puka, moravske divizije. Njega izvjestiti, da smo ja, žena i njegovo djete u Čačku, i da ga pozdravljamo. Neka Cvetko javi zna li šta za Milana Petrovića, obveznika profijant kolone 3. odjeljenja. Anta Petrović, profesor, Čačak. R. 386

G. MILUTINU KOPSI, Ženeva. Vaše dvije karte primila sam . Hvala vam na izvještaju. Molim izvjestite Dobrivoja Cukavca da smo zdravi. Primila sam 3 pošiljke u sumi od 500.85 kruna. Neka izvjesti mamu da je tata kod mene u Čačku od aprila mjeseca i želi da mu se ona javi. Blagodari i pozdravlja vas Mica D. Cukavac, Čačak, Kajzer Jozef 3. R. 388-8

G. DJORDJU KOSTIĆU, sudiji, Ženeva. Molim vas dostavite mome mužu Boži Tucakoviću p.-pukovnika, da smo svi zdravo. Novac koji je odobrio da tražim od g. Antonijevića, dobila nisam. G. Antonijević traži da mu javim koja mi je suma potrebna. Ja sam tražila veću sumu kako bih mogla osigurati za koji mjesec f zimnicu nabaviti, i ja vjerujem da tu sumu novaca dobiti neću pošto ni do danas dobila nisam. Ja molim mog muža da mi drugim putem zimu osigura. Meni su novčana sredstva troduplo potrebna da se mogu sa djecom izdržati. Djeca su kod mene svo vrijeme provela. Mirko je od avgusta kod Dragoljuba. Unaprijed vam blagodari Natalija B. Tucakovićka. R. 389-8

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva, za g. Dobrivoja Janjića, rez. poručnika VIII. pješ. puka, 3. čete, 3. bat. dunavske divizije, I. poziva. Mili sine, Hvala milostivom Bogu, kad poslije jedanaesto-mjesečnog očajanja dobismo kartu da ste živi i zdravi. Mili sine, čuvaj se i čuvaj braću, a za nas ne brini. Javljajte se češće, da ne brinemo. Na istom sam mjestu. Adresa: Kreisspittal, Čačak, Mara Janjić. R. 390

Biro Djordjeviću, za g. Svetomira Cvijovića pukovnika iz Čačka. Blagodarim na izvještaju o mome bratu Tihomiru Raoviću i molim vas da ga izvjestite, da smo kod kuće svi zdravo i da za nas ne brine. Sa radnjom radim i dalje. Ako mu treba novaca, podajte mu, a ja ću vašim ovdje položiti. Preko Crvenog Krsta dobio sam izvještaj kartom o njemu. Spoštovanjem, Miladin Raović, Čačak. R. 391

Boškoviću. Resavska ul. 36. Beograd. Po vašoj želji odmah učinio sam šta treba. Rezultat ću vam ovim putem dostaviti. Kad pišete Ljubomiru pozdravite ga mnogo.

Sretenu Bogdanoviću, Ženeva. Oglas vašim dostavio odmah. Kakava radost za njih. Novac kad prime odgovoriće.

Dragomiru S. Obradoviću, studentu, Francuska. Kartu primih i vašim sestrama dostavih. Zdravo su. Vodi računa o svom zdravlju i javljaj se češće. Svu trojicu pozdravlja Ristić. R. 393

G. Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas javite Budimiru Djordjeviću, sekretaru G. Milanovačkog prvost. suda, delovodji pri štabu šumadijske divizije 2. poziva, da sam sa djecom živa i zdrava kod popa i da mi odmah pošalje novac, jer sam u velikoj oskudici. Spoštovanjem Radojka B. Djordjević, Čačak, — Banjica. R. 395

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva. Molim vas dostavite mome bratu Jovi Gl. Petroviću računoispitaču, da sam njegovu kartu dobila prije nekoliko dana. Otac i mati u Beogradu zdravo. Kod njih Soja sa djecom. Tihomir otputovao. Ja, Mila i Bora u Čačku, zdravi, ali bez sredstava. Novac nam je neophodno potreban. Neka to dostavi i mome mužu. Vama srdačno blagodarim, a mome bratu bezbroj pozdrava od Mile, Bore i Vele M. Radenković, Čačak, Trolmann 13. R. 396

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva. Molim za izvještaj o mome bratu Dragutinu Jeremiću, rez. naredniku u I. rez. vojnoj čačanskoj bolnici. On je otišao sa upravnikom bolnice Dr. N. Krstićem, i do danas se nije javio. Unaprijed blagodari, Draga Jeremićeva, Čačak, Petöfi 8. R. 397

G. Budimović, - Kruševac.

G. MITI RADOVANOVIĆU i RISTI PURIĆU Ženeva. Veoma sam vam zahvalna na dobroti dostavljajući mi Dušanovo pismo i karte. Molim vas primite pozdrav s molbom, dostavite mu slijedeće: Dragi Dušane! Dobila sam mnogo karata Radovanovića, Purića i nekoliko biroa, na koje si se ti obraćao. Sve me to raduje, a više od **svega dva tvoja pisma. Vrlo sam srećna što vidim** da si zdrav, kao i naši svi, sem Boška, čija me je smrt mnogo ožalostila. Djeca i ja zdravi smo, našu fotografiju poslala sam na adresu, koju si ti naznačio. Bila sam u selu, mjesec dana, svi su zdravi, sem oca koji je umro 27.-X. prošle godine. Mica je kući. Teča Ljuba je takodjer kod kuće, od njega sam dobila 750 kruna. Vjajnićev otac poslao mi je 1000 kruna, moli da i u buduće daješ njegovom sinu, koliko mu treba, da su svi zdravi, radnja radi, dobro im je, i da za njih ne brine. Maksimovom bratu javila sam odma da je on zdrav. Od Milisavljeve žene, nisam dobila ništa, i neću dobiti dok on ne dodje. Mnogo sam se obradovala za Rimu i Rajka, a i za ostale što nisu propali. Majka te mnogo pozdravlja i blagodari na staranju o Branku, piši mu neka se češće javlja i pošalje svoju fotografiju. Zet Jova neka se češće javlja i pošalje novaca. Njegovi su zdravi javljaj se često. Ja i Vlada pisali smo ti nebrojeno puta. Pozdravljaju te i volu tvoji Vlada, Rata i Dana D. Dodića. B. 939-8

ZURICHER BUREAU für Aufsuchung Vermister, Zürich. Vašu kartu od 23.-VIII. No. V. I. 10 primila sam, kojom me izvještavate za moga muža Andriju Čurčića glumca. Molim vas javite mu da sam zdrava i da mi odmah, na najbrži način novac pošalje. Zahvaljuje vam i poštuje vas Zorka Čurčić, Kruševac, Südplatz No. 30. B. 940-8

G. MIHAJLU JOV. RISTIĆU, apelacionom sudiji, Ženeva. Primih obe sume poslate preko g. Milovanovića i Wiener Bank-Vereina. Velika blagodarnost i pozdrav. Dragoljub, arhivar, Kruševac, Süd-plate No. 24. B. 941-8

G. DRAGOLJUBU RADOJLOVIĆU, Geneve. Molim vas lijepo da podjejstvujete, da mi se pošalje ma kolika suma na ime pomoći od penzije i invalidske potpore što prije. Jelena ud. Živ. Živanovića, biv. žandarm. poručnika, Beograd Mlatišumina ul. br. 23. B. 942-8

JANKU PAJEVIĆU, pješ. p.-pukovniku, Ženeva. I treću pošiljku novaca 530 kruna primila sam danas. Sa djecom i svima našima zdrava sam. Zašto Dušan Lepi ne šalje novac, kad ovdje nigdje ne može dobiti a u oskudici je. Meni šalji i u buduće pošto od drugoga ne mogu dobiti. Tebe i sve naše pozdravljamo svi, a najviše tvoja Dara sa djecom, Obilićevo. B. 943-8

H. Vidojković, Paraćin.

SVETOZARU PAUNOVIĆU, pješ. kapetanu III. prekobrojnog puka drinske divizije. Mi smo primile po 130 leva. Javljajte se češće. Tebe i Stojana svi pozdravljaju. Šta je sa Duničem pita Živka iz Vidrovca i Draga. Svetozara ljube Marče, Ivana i Vera. V. 278-8

Porodice RADOMIRA DJEKIĆA opančara, Vladimira Jovanovića carinika, Spire Ivanovića preduzimača, Milana Uroševića mašin. bravara, nalaze se u Negotinu žive i zdrave. Mole da im se svi jave. Despina Djekićka.. V. 279-8

MILAN PAJIĆ, trg. iz Negotina i Ignjat Stefanović, pisar negotin. prvostep. suda. Ja se nalazim živa i zdrava u Negotinu. Kako ste? Javite se, da ne brinemo. Ljubica Pajić. V .280

DRAGOMIRU ANDREJEVIĆU, Ženeva. — Djoka Pajić, trg. iz Negotina sa ženom i sinom Čedom nalaze se zdravi u Negotinu. Milica Pepićka učiteljica sa kćerima Vukom i Vidom nalaze se u Negotinu zdrave. Vasa u Cegledu zdrav. Ako što znaš o Slavi izvjesti. V. 281-8

BOGDAN DJOKE RADOJEVIĆA, trg. pomoćnik, koji je prilikom evakuacije otišao sa vojskom. Molim sve poznanike, da mi jave, šta je i kako je s njim. Djoka Radojević, trg., Negotin, Krajina. V .282-8

VOJI MARINKOVIĆU, ministru narod. privrede. Brate! Do danas nemam izvještaja, šta je sa Vladom. Javi mu da sam u Negotinu zdrava. Nek mi što prije pošalje novaca preko safijske Narodne Banke. Jela Vlade Mijajlovića. V. 283-8

MILUTINU STANOJEVIĆU, pješad. majoru i komandantu 10. puka I. poziva šumad. divizije. Ja se sa djecom nalazim zdravo kod kuće u Negotinu, Krajina. S poštovanjem Vida M. Stanojevića, Negotin. V. 284-8

DRAGOMIRU CVETKOVIĆU, djeneralštabnom pukovniku, načelniku izvještajnog odsjeka Vrhovne Komande. Do danas nemam apsolutno nikakva izvještaja o mom mužu Miloradu Popoviću, pješadijskom p.-pukovniku. Molim javite mi ovim putem je li živ i gdje se nalazi. Njemu dostavite da sam kod majke u Negotinu u vrlo oskudnom stanju. Nek mi odmah pošalje što više novaca preko Sofijske Banke, koja ima filijal u Negotinu. Nek mi javi šta je sa mojim bratom Vojislavom Bogosavljevićem sudijom i Adamom Bogosavljevićem trgovcem, a tako i za svog brata Aleksandra Popovića, inžinjer. poručnika. Milorad i braca Aleksandar nek učine sve, da se majci u Rečkoj pošalje pomoć, jer su otac i Milan internirani u Bugarskoj. Odgovorite ovim putem. S poštovanjem Soja Milorada Popovića, p.-pukovnika, Negotin, Krajina. V. 285-8

G-dji VIDI PET. JURIŠIĆA, Hotel Bellevue, Ženeva. Sa obema kćerima nalazim se zdravo u Negotin, Soja Živkovićka. V .286-8

MILANU MILJKOVIĆU ,trg. iz Zaječara, Ženeva. Molim lijepo učinite još i ovom prilikom uslugu: izvjestite Milorada Popovića, pješad. potpukovnika, da mu se žena Soja davno nalazi kod majke u Negotinu ali oskudna sa novcem, kao i mog Vojislava i Svetislava Savića, majora da smo svi davno u Zaječaru u novčanoj oskudici. nek pošalju novac što prije. Unaprijed blagodari i pozdravlja Rosa V. Markovića, kapetana. V .287-8

Sve prijatelje i poznanike molim za izvještaj ovim putem: da li su živi i zdravi MILAN PETROVIĆ učitelj i JULIJANA M. PETROVICKA učiteljica, oboje iz Tetova. Čuli smo da su na Korzici. Unaprijed blagodare roditelji, Sulta i Kosta Dobresko, kobasičar, Paraćin. V. 288-8

Molim sve znance i prijatelje za izvješće ovim putem, da li je živ i gdje se nalazi moj sin JOAVN STANIĆ, djak VIII. raz. I. beograd. gimnazije, koji je otišao sa srpskom vojskom i do danas se nije javio. Blagodaran otac Toša Stanić, gostioničar, Paraćin. V. 289-8

ŽIVKU MIJATOVIĆU, direktoru paraćinske fabrike stakla. Pošto sam ostala bez ikakvih sredstava za život, molim te odmah pošalji moju penziju preko Praške Banke na adresu gospodje Mice Jovašević, fabrika stakla, Paraćin, jer sam sam kod nje bez novaca. Pozdrav Leposava Lazarevićeva. V. 290-8

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Ljekarska pomoć.

:: Dentista! F. B. Brill :: specijalista za izradu vještač. zuba u zlatu i u kaučuku po najboljoj amerikanskoj metodi. Vrši opravke i prepravke. Cijene umjerene. Prima od 8-12 i 3-6. Atelje: Makedonska ul. 5. I. sprat (do Pošte). 19088-1

Kupovine i prodaje

Kupujemo zamjenjujemo ili popravljamo, takodje prodajemo ponova svakovrsne škartirane crkveno namještenje i predmete „Kiseljetezett templomi felszerelésektforg. részv. társaság" Budapest VI. Nagymező ut. 8. Nagy Jenő, upravljajući ravnatelj. 560-2

Namještenja.

Porodica od dva člana traži žensku za posluživanje, koja razumije i kuvati. Stupiti može odmah. Upitati Veliki trg (Noćajska) No. 11 I sprat. 19318-3

Stanovi.

Kafana **„Tri lista duvana"** više stanova i dućan u Kralja Alexandra ul. 16. izdaju se pod kirju. Za uslove obratiti se gospodji Mite Lazarevića, Miloša Velikog br. 7. 18742-4

Elegantno mebliran stan sa tri sobe, kupatilom, električnim osvetljenjem i ostalim udobnostima, za jednog ili dva otmena samca, u sredini varoši u blizini Makedonske ulice. Obavještenje u Jovanovoj ulici 67 od 2—3 časa po podne. 19013-4

Stan za izdavanje, dve lepo nameštene sobe i predsoblje, električno osvetlenje, zaseban ulazak, izdaje se odmah. Kosmajska 48 ili Topličin Venac 19. 19057-4

Lijepa soba sa namještajem u centru varoši, sa električnim osvetljenjem, ili dvije sobe, izdaju se odmah. Upitati u redakciji pod „Stan 195". 19095-4

Predavanja.

Radi vježbe tražim gospodjicu, koja je donekle vješta engleskom jeziku. Adresa i uvjeti na upravu pod „Vojnik 204". 19277-7

KORESPONDENCIJA.

G. **Sotiru Iliću,** Geneve. — Molim vas da mi pronadjete moga muža Gjorgja Gjokovića, abadžiju iz Beograda, koji je kao civil 13. novembra iz Prizrena otišao i do danas još ništa o njemu nisam saznala, ja sa djecom živa i zdrava. — Vječito zahvalna M. Djoković, Balkanska ul. 49. 18757-8

Gosp. **Jovanu Premoviću,** Geneve. Molim vas da se oba vjestite preko Cevi Pesaha obveznika 9 puka II poziva dunavske divizije bojne komore na Krfu, da li je živ i zdrav muž Hajim Zaharija obveznik mun. kolone V odeljenja dunavske divizije I poziva. Mi smo u kući svi zdravi. Poštuje vas Olga Zaharija, Sibinjanin Janka ul. br. 2. Beograd. 18610-8

G. **Koći Ljotiću,** Geneve. Javi Miloradu da smo zdravi, da nam odma pošalje novac. Pozdrav, Ana Radonjić. Adresa: Melentijeva 8. Niš. 18665-8

G. **Josifu Jovanoviću,** Geneve, Rue de Grenadiers No 17. Blagodarim vam na izvještaju o mome sinu Janaćku, i molim vas izvjestite ga da smo sa djecom zdravo svi. U isto vrijeme molim vas, da me i u buduće o njemu izvještavate. Vas i Janaćka pozdravlja Aleksandra Hadži-Nikolajević Kragujevac. 18642-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster. — Karte Dušana Filipovića primila sam. Blagodarim milostivom Bogu kad ste nam svi živi i zdravi. Izvjesti Josipa da je Gavra u Plovdivu, Boško u Nežideru. Ja, Emilija, Nemanja, Jela i njena djeca u Valjevu, svi u velikoj novčanoj oskudici. Pošalji mi što od moje penzije, koju nisam primila od novembra prošle god. Sve vas mnogo pozdravlja i voli vaša majka Julka Popović, Valjevo. 18707-8

G. **Mihailu Porobiću,** šefu Monopolske Uprave. Kako ste vi kao i svi vaši. Ja sam sa svojima dobro. Molimo vas, da nam pošaljete akonto naših plata, što više novaca, jer smo u velikoj oskudici.

Blagodare vam i poštuje vas: Ljubica Ignjatijević Miloševa 86, Zorka Vavaser Makedonska 48, Ružica Savić Birčaninova 29 Beograd. 18734-8

G. **Jovanu Premoviću,** Geneve, za g. Djuru Paunkovića. Molim te pošalji odmah na moj račun 5—600 kruna u nuždi sam. Milan M. Veljković prof. Beograd. Cincar Janka 9. 18739-8

G. **Peri Mladenoviću,** blagajniku uprave fondova Krf. Molim vas da budete dobri i pošaljete penziju moje sestre Milke Tod. Ignjatijevića. Penziju nije primila od januara 1916 god. Vaši su svi zdravo. Pozdravlja vas i blagodari vam Sofija M. Igrošanac. Birčaninova 29. 18736-8

Molim svakoga, koji štogod zna za **Milisava Antića,** vojnika II poziva I baterije I diviziona dunavske divizije iz Kaludjerice, sreza vračarskog okr. beogradskog neka javi, da se on javi ženi Mirosavi Antić. 18727-8

Dr. **Živanu Jašiću,** Hotel Terminus, Geneve. Veoma sam vam zahvalan na poslatom izvještaju o mome zetu Sveti Dragoviću. Molim vas, dostavite Sveti, da su svi naši stigli još 15 juna zdravo i dobro iz Vučitrna. Sveti pozdrav od sviju, a vas poštuje i pozdravlja Petar Petrović, Basara, iz Užica. 18719-8

„**Ristl Topaloviću.** Hvala na izvješću za Dragana. Molim vas dostavite ovaj oglas gosp. Nedeljku Saviću: Poštovani g. Nedjo, hvala mnogo na izvješću o svima našim. Draga i djeca su zdravi, u Valjevu su, primili su novac koji si poslao. Mi smo svi zdravi. Dobila sam 200 kruna. Hvala. Molim da mi se šalje na ime penzije, ako je moguće, jer babo nije ovde, te nema tko da me pomaže. Reci Simi da pošije njegovoj djeci novaca, javi mi za Bogoljuba kako je. Raspitaj za Blagoja Martića regruta, sina Draginje Novaka Petrovića. Pozdrav svima našim. Dragana i Nikicu ljubimo. Poštuje te i pozdravlja Draginja Maksimovićka. Valjevo." 18706-8

Milanu Jakšiću, Geneve, Hotel Terminus. Umoljavam vas, da izvjestite Aleksandra Leku G. Jovanovića, da smo njegovu kartu primili i da smo sa zdravljem dobro. Sa radnjom radimo. U isto vrijeme umoljavamo vas, da nas izvjestite o našem komšiji Miti Jovanoviću, žit. trgovcu. Ako što god znate o njemu, izvjestite nas. Unaprijed vam blagodari Haraklija Jovanović. 18729-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim izvjestite moga muža Petra Golemovića, carinika, koji vam se javio sa Krfa, da sam njegov oglas preko vas pročitala i da sam došla kući. Bila sam mnogo bolesna, sad sam ozdravila, Pavle je zarobljen, za ostale ne znam. Novac neka mi pošlje što pre. S poštovanjem Angelina P. Golemovića, Požarevačka 19. Beograd. 18697-8

Gospodinu **Aci Diniću,** hotel „Terminus" Geneve. Molim vas upitajte gospodju Biseniju Relihovu, koja je u Marselju da vas izvjesti za moga starijeg brata Despota Milivojevića, uč. VIII razreda koji je u Marselju, da li je živ, jer sam čula da je umro u Marselju i za moga mladjeg brata Milivoja Milivojevića uč. VI r. koji je u Ajačiji na Korzici. Takodje i za muža Milivoja Milića. Kad dobijete tačan izvještaj, budite tako dobri, pa me izvjestite. Unaprijed vam blagodari Mila Milić, Smiljanićeva No. 26. Beograd. 18716-8

Tobler & Comp., — Bern (Schweiz). Od g. Lukaća aviziranih K. 1000. — preko čika Jove primili smo sa zahvalnošću. Srdačno pozdravlje osobito poštovanje i iskrena blagodarnost od Vladana i Ruže Dimitrijevića, Dušanova br 4. Beograd. 18635-8

TROOVAC MARAKA ISIDOR STEINER BROD NA SAVI SLAVONIJA, KUPUJE SVAKOVRSNE MARKE MA I NAJVEĆE KOLIČINE UZ GOTOV NOVAC, TAKODJER I CIJELE ZBIRKE. AKO ŠTO ZA PRODATI IMATE PIŠITE ŠTO I KOLIKO IMATE, JA SAM ČESTO U BEOGRADU TE ĆU OSOBNO MARKE PREUZETI. KUPUJEM I STARE PARE I ANTIQUITÄTE. 13824

Cast mi je izvijestiti p.p. upisnike drva da su ista stigla na **Na Savi kod kupatila.** Drva se plaćaju u radnji gdje su upisana (Dubljanska 114). Sa plaćenim računom podižu se sa Dunavskog Keja počevši **od 7. ovog mjeseca.** Ovim redom i to:

Broj upisa od 1 do 100 — 7. novembra.
„ „ „ 101 „ 250 — 8. „
„ „ „ 251 „ 400 — 9. „
„ „ „ 401 pa naviše 10. „

Da bi se rad mogao vršiti bez navale molim poštovane upisnike da ovim redom izvole postupiti.

S poštovanjem
Petar Krajinović, trgovac,
Beograd, Dubljanska ul. 114. 19245

Slijedeći glavni zgoditci dobiveni su u prvom

vučenju kralj. ugarske povlašćene rahredne lutrije, koje se je obavilo dne 27. i 28. prošloga mjeseca, te bijahu odmah u gotovom isplaćeni:

Kr. 60.000 dobila srećka br. 38293
„ 20.000 „ „ „ 44125
„ 10.000 „ „ „ 90721
„ 5.000 „ „ „ 71919
„ 2.000 „ „ „ 44429
„ 2.000 „ „ „ 84389
„ 2.000 „ „ „ 75825

Tijekom ove lutrije, unutar slijedećih četiri mjeseca isplatit će se pod državnim nadzorom jošte **51.500 dobitaka** u ukupnom iznosu od:

14,000.000 i 196.000
U GOTOVOM.

Sa jednom jedinom srećkom možete dobiti:

K 1,000.000

nadalje **600.000** Kruna
400.000 „
200.000 „
100.000 „
90.000 „
80.000 „
70.000 „ i t. d.

Buduće vučenje biti će **17. i 18. ovog mjeseca** Cijene obnovnim srećkama za ovo vučenje:

Cijela	Polovina	Četvrtina	Osmina
K20.	K10.	K5.	K2·50

Cijene kupovnim srećkama [za one, koji nisu prvi razred uplatili]:

Cijela	Polovina	Četvrtina	Osmina
K 32.	K 16.	K 8.	K 4.

Pošto je vrijeme do idućeg vučenja 17. i 18. ov. mjes. veoma kratko, to molimo, da se naručbe i uplate pošalju čim prije i brže na slijedeći naslov:

Banka Kronfeld
:-: D. D. :-:
Glavna kolektura kralj. ug. povl. razred. lutrije
ZAGREB. 565

Svome milom i nikad neprežaljenom sinu i bratu

† Dragoljubu Stanojeviću

električaru

davaćemo četrdeseto-dnevni parastos u četvrtak 9. ov. mjes. u 10 i po časova prije podne u crkvi Sv. Nikole na novom groblju.

Nesrećni i nikad neutješni roditelji:
Mihajlo i Elisabeta,
brat:
19306 **Mihajlo.**

BEOČINSKE TVORNICE CEMENTA
Union Dioničarsko Društvo.
Centralni bureau: Budimpešta, V. Alkotmány u. 10.
Tvornice: Beočin (Srijem) Selyp (Nogradska županija).
Prodavnica kod Beogradske Ekspoziture
Ugarske Sveopšte Kredit. Banke.
Knez Mihajlova ul. 39.
514 Proizvadja: 40.000 vagona Portlandcementa, 10.000 vagona Romancementa, 6.000 vagona „Trassmehla"
Izvrsna vrsnoća! Lahka volumenska težina!
Na želju nabavimo naš skupocjeni „Special Portlandcement" koji odgovara po c. i kr. vojno-tehničkom komite-tu propisanoj vrsnoći.

Ces. i Kr. Privilegovana Austrijska
LENDER-BANKA
:-: Beograd, Knez Mihajlova ul. br. 20. :-:
545 VRŠI ISPLATE 545
ZAROBLJENICIMA I INTERNIRANIMA
neposredno na najbrži i najjeftiniji način.

:: CIVILNA PREDSTAVA ::
U CES. I KRALJ. KINO-POZORISTU
PRIJE **„KOLOSSEUM"** PRIJE

Utorak, 31. oktobra 1916.

PROGRAM:
1. Glazba - ouvertira, svira vojno-glazbena kapela Nr. 409.
2. Moć uniforme (komično)
3. Traži se pisačica na mašini (šaljiva igra)
4. 5. 6. 7. **Strah od radosti** drama u četiri čina.
8. Vamperl i Julio polepšaju se (komično).

Početak predstave u 3·30 i 5·30 sati poslije podne. Blagajna se otvara na 3/4 č. pred početak predstave. Pridržava se pravo promjene programa. Djeca ispod 14 godina bez pratnje ne mogu prisustvovati.

TVORNICA KIŠOBRANA
Moše A. Mazze
Dobračina 4. **BEOGRAD** blizu Pozorišta.
preporučuje svoje veliko stovarište
kišo- i sunco - brana.
Prima sve opravke — Stručnje izrade. 19208

Oglašujte u „Beogradskim Novinama".

Fridr. Kochmeistera nasljednik
Budapest, V. — Hold u. 8.
423
Veletrgovina medicinal-droga, pharmaceutskih specialiteta. — Fabrika kemičko-pharmac.-preparata i zavoja. Liferanti mnogobrojnih sanitetskih zavoda i apoteka, kao što drogerija monarkije.

Naš dragi i dobri otac i deda

† Janaćije Konstantinović

trgovac iz Smedereva

ispustio je svoju plemenitu dušu noću 2. novembra poslije kraćeg bolovanja u 90 godini svoga života, a sahranjen 3. novembra u porodičnoj grobnici.

Ovu tužnu vijest javljamo našim srodnicima, prijateljima i poznanicima.

Blagodarimo svima gradjanima i gradjankama koji našeg dragog oca ispratiše do vječne kuće.

Smederevo, 5. novembra 1916. g.

Ožalošćeni:

sinovi: Laza, Kosta, Dušan i Milan; kćeri: Spasa, Stevena i Aleksandra; snaje: Draga i Bosa; zetovi: Filip i Milos; unučad: Janaćije, Velimir i Lena; Nadezda i Danica; Aleksandar, Mica, Danica, Lena, Darinka, Sofija, Stana i Jova; Dragomir, Bosiljka, Radmila, Radomir, Jezdimir i Aleksandar; Jelena, Pera i Ružica i ostala rodbina.

19846

POZIV
na učešće u vučenjima Kralj. Ugarske
KLASNE LUTRIJE

U II. klasi koja počinje **17. ov. mjes.** sa glavnim zgoditkom od

70.000

i produžuje se u idućim vučenjima sa slijedećim zgoditcima:

800.000 650.000
700.000 640.000
680.000 630.000
660.000 625.000
620.000

a u srećnom slučaju

1,000.000

Odmah po svršetku vučenja izlaze zvanične liste zgoditaka, koje izdajem svojim mušterijama **besplatno,** a takodje i zgoditke isplaćujem **:-: u gotovu odmah. :-:**

Svaka druga :: srećka dobija ::

Uplata za lozove II. klase:

Cijela:	Polovina:	Četvrtina:	Osmina:
20"-	10"-	5"-	2"50

Cijena II. klase:

Cijela sr.	Polovina	Četvrtina	Osmina
K32.	K 16.	K 8.	K 4.

Glavna kolektura
Kr. Ug. Povl. Klasne Lutrije
JOSIF A. LEVY
Beograd, Knez Mihajlova 37.

Kreveti. Perje za krevete liferuje
I. češka fabrika perja za krevete
(Erste Böhmische Bettfederafabrik). 550

Perje za krevete: 5 kg. novo, sivo, slobodno od prašine K 17. i K 19. — belo K 24. i 26. K 30. i K 45. Belo češljano spahijsko perje K 55., — nečešljano, čupano sa živih gusaka K 30. pola kg. paperja K 8·50 i K 9·50 sivo paperje po Kruna 4. i Kruna 4·50.

Gotovi kreveti: Garniture: 1 dunja 180×120 cm. sa 2 jastuka svaki 80×60 cm. od crvenog čestog nankinga, punjeni sa dobrim sivim perjem K 42., sa sivim perjem (Halbdaun-n) K 45. sa belim perjem K 51. i K 55. **Pojedine dunje:** 1 dunja 180×120 cm. sa sivim punjenjem K 26. K 27. belo punjenje K 29. i K 32. Dunja u veličini 200×140 cm. sivim punjenjem K 40. i K 42. belo punjenje K 46. i K 48. **Pojedini jastuci:** 1 jastuk 80×60 cm. sivo punjenje K 7·50 i K 8·50 belo punjenje K 9. 1 jastuk 90×70 cm. sivo punjenje K 11. belo punjenje K 13. i 15. Šalje se franko uz povuku. — Zamjena dozvoljena uz naknadu troška.

SIGMUND LEDERER, **Janovice,** n/Angel br. 346. **kod Klatave,** — **Češka.**

Javljamo našim prijateljima i poznanicima, da je naš mili

† KARLO BADER

rez. artiljerijski major

ispustio svoju plemenitu i junačku dušu na oltaru svoje domovine i da je prošlog mjeseca sahranjen u Solunu.

Ožalošćeni:

Supruga: Marija, djeca: Vladimir, Jovan, Milan i Zora; roditelji: Julija i Viljem Bader sa ostalom mnogobrojnom rodbinom.

19097

Štampom car. i kralj. gubernijske štamparije u Beogradu.